

Social- och utbildningsnämnden
Rita ÖsterholmSocial- och utbildningsnämndens ledamöter
Ersättare för kännedom**Social- och utbildningsnämnden****Tid:** Onsdag 22 september 2021, kl. 14:00**Gruppmöte kl 13:00–14:00****Plats:** SUF:s kansli, Ö Storgatan 29, plan 1/Distansdeltagande

Distansdeltagande gäller för samtliga, förutom presidiet, via Netpublicator Video Meet.

För punkt 13 gäller dock fysiskt deltagande enligt information som meddelas berörda.

Meddela distansdeltagande till rita.osterholm@ludvika.se senast måndagen den 20 september kl 12:00. Detta viktigt för att vi ska kunna optimera serverkapaciteten för distansdeltagande.

Ärenden	Dnr
1 Val av justerande	
2 Anmälan av extra ärenden	3
3 Rapportering av ekonomi för Utbildning, uppföljningstillfälle 3, år 2021	4 - 16
4 Rapportering av ekonomi för Individ- och familjeomsorgen, uppföljningstillfälle 3, år 2021	17 - 24
5 Konsekvenser vid avslag om utökad ekonomisk ram för utbildningsverksamheten för år 2021	25 - 31
6 Konsekvenser vid avslag om utökad ekonomisk ram för individ- och familjeomsorgen för år 2021	32 - 38
7 Förskolekön oktober 2021 - Rapport	39 - 45
8 Kvalitetsrapport 2020/2021 - förskola	46 - 67
9 Yttrande över Riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet	68 - 86
10 Yttrande över Program för mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare	87 - 101
11 Redovisning av delegationsbeslut	102 - 104
12 Redovisning av meddelanden	105 - 106
13 Enskilda individärenden	107

Håkan Frank
ordförande

Rita Österholm
nämndsekreterare
rita.osterholm@ludvika.se
tfn 0240-861 74

Pressinformation via Teams torsdagen den 23 september 2021
kl 15:00, obs tiden! Länk till mötet skickas senare via mail.

LUDVIKA
KOMMUN

Anmälan av extra ärenden

Kommunstyrelsens förvaltning
Nathali Asp, 0240-861 33
nathali.asp@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Rapportering av driftkostnader och investeringar för Utbildning, uppföljningstillfälle 3, år 2021

Förvaltningens förslag till beslut

1. Social- och utbildningsnämnden godkänner periodens rapportering, enligt bilaga 1 daterad 15 september 2021.
2. Social- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i fortsatt uppdrag att verkställa strukturplanens åtgärder, enligt bilaga 2 daterad 15 september 2021.
3. Social- och utbildningsnämnden fastställer handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, enligt bilaga 3 daterad 15 september 2021.

Sammanfattning

Denna rapportering av social- och utbildningsnämndens verksamhetsområdet Utbildnings ekonomiska läge avser perioden januari–augusti 2021, och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1). Prognosen för driftskostnaderna beaktar de åtgärder som framgår av fastställd strukturplan (bilaga 2) samt föreslagna handlingsplan med åtgärder med åtgärder för att bidra till en budget i balans (bilaga 3).

Driftkostnader Utbildning. Under perioden var nämndens nettokostnader för den löpande verksamheten inom Utbildning totalt 21,3 mnkr lägre än periodens budgeterade nivå, med störst avvikelse för en positiv personalskultsförändring om 15,9 mnkr. Utan korrigerande åtgärder väntas det till årets slut finnas en negativ budgetavvikelse på 12,3 mnkr. Därför föreslås i en handlingsplan korrigerande åtgärder. Den slutgiltiga prognosen för helåret – som beaktar struktur- och handlingsplanernas åtgärder – är att driftbudgeten kommer överskridas med 2,7 mnkr hänförligt till ökade IT-kostnader genom IT-centers nya finansieringsmodell.

Investeringar. Av det totala investeringsanslaget för året på 5,6 mnkr har 0,0 mnkr bokförts under perioden. Enligt prognos kommer 5,6 mnkr av anslaget att upparbetas och bokföras till årets slut (100 procent).

Beskrivning av ärendet

God ekonomisk hushållning och kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket handlar om att på kortare och längre sikt klara både verksamhet och ekonomi. Fullmäktiges uppsatta mål för verksamheten ska nås inom ramen för en sund ekonomi där även de finansiella målen nås.

Som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder ska nämnderna och bolagen tre gånger under pågående år rapportera hur det går med driftkostnaderna och investeringarna. Vid samma tillfällen ska koncernekonomichefen rapportera kommunens resultat och balanskravsresultat liksom hur det går med de finansiella målen. Kommundirektörens stab ska rapportera hur det går med de övergripande verksamhetsmålen.

Både fullmäktiges verksamhetsmässiga och finansiella mål ska nås

Att styra mot verksamhetsmålen handlar om att över tid förbättra och utveckla verksamheten i önskad riktning. Mål och ambitionsnivåer ska nås inom ramen för de drift- och investeringsbudgetar som har tilldelats nämnderna. Budgetbeslutet bygger i sin tur på att också de finansiella målen ska nås.

Fullmäktiges övergripande mål år 2021

Verksamhetsmål¹⁾	<p>En av landets bästa skolkommuner</p> <p>En bra kommun att växa upp i</p> <p>En tillväxtkommun</p> <p>En bra kommun att leva i</p> <p>En hållbar kommun</p>
Finansiella mål	<p>Resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag²⁾</p> <p>Oförändrad kommunal skattesats³⁾</p> <p>Underliggande resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag för 2017–2021³⁾</p> <p>Självfinansieringsgrad investeringar $\geq 80\%$ för 2017–2021³⁾</p>

1) Fastställdes av fullmäktige 16 nov 2020 § 163

2) Fastställdes av fullmäktige 1 juni 2020 § 72, i budgetbeslutet för 2021

3) Fastställdes av fullmäktige 7 dec 2020 § 171, i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Genom rapporteringen ges kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella avvikelser i arbetet med att nå de verksamhetsmässiga och finansiella målen. Vid avvikelser mot driftbudgeten som väntas kvarstå till årets slut, ska nämnderna på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder.

Denna rapportering avser perioden januari–augusti 2021

Denna rapportering av social- och utbildningsnämndens verksamhetsområde Utbildnings ekonomiska läge avser perioden januari–augusti 2021, och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1). Prognosen för driftskostnaderna beaktar de åtgärder som framgår av fastställd strukturplan (bilaga 2) samt föreslagna handlingsplan med åtgärder med åtgärder för att bidra till en budget i balans (bilaga 3).

Driftskostnader Utbildning

För helåret 2021 har nämndens verksamhetsområde Utbildning en driftbudget för den löpande verksamheten på netto 477,4 miljoner kr (mnkr). För perioden januari–augusti är det budgeterat ett belopp på 302,1 mnkr.

Under perioden i fråga var driftkostnaderna netto totalt 21,3 mnkr lägre än periodens budgeterade belopp (positiv avvikelse). Intäkterna var 25,9 mnkr högre än budget (positiv avvikelse), medan bruttokostnaderna var 4,5 mnkr högre (negativ avvikelse).

Väsentliga avvikelser under perioden, per verksamhetsområde:

Administration:

- +6,7 mnkr i intäkter och matchande kostnader i form av riktade statsbidrag
- +1,3 mnkr i såväl interna intäkter som kostnader för SoU-interna intäkter avseende resursfördelning för olika fortbildningsinsatser till enhet
- + 1,5 mnkr i personalkostnader för pedagogisk ledning och stöd som ska omkonteras till resp nya verksamheter under verksamhetsgrupp Förskola/Grundskola – har ej fungerat i Heroma som förväntat, och kommer troligtvis behöva omföras manuellt med bokföringsorder
- - 2,3 mnkr i kostnad för personalskultsförändring (ej budgeterad)
- -0,9 mnkr för personalkostnader i övrigt
- -0,1 mnkr i kostnad för leasingbilar, utifrån de försäljningsintäkter som uppstått då elevhälsan avyttrat bilar och minskat fordonsparken
- -1,4 mnkr i IT-kostnader då budgettillskott om 2,1 mnkr lagts på administrativ nivå, medan kostnaderna sedan fördelats mot respektive verksamhet utifrån nyttjande av tjänsterna

Förskola:

- +1,7 mnkr i intäkter avseende ersättning från staten för sjukfrånvaro registrerad i februari-juli
- +4,9 mnkr i såväl interna intäkter som kostnader för periodavstämning för resursfördelning till förskoleenheter
- - 1,4 mnkr i riktade statsbidrag varav 1,0 mnkr avser förväntad återbetalning av bidrag för mindre barngrupper utifrån att barngruppers storlek varit för stora; 0,2 mnkr avser avslag på ansökan om statsbidrag för personalförstärkning specialpedagogik utifrån att personaltätheten är för låg; samt 0,2 mnkr avser lägre beviljat bidrag än budgeterat för mindre barngrupper HT-21
- +0,4 mnkr i återförda, ej längre aktuella, reserver (intäkter) från balanskonton
- +0,2 mnkr i intäkter i form av bidrag från Arbetsförmedlingen

- -2,9 mnkr i kostnad för personalskultsförändring för perioden, vilken inte är budgeterad
- -0,4 mnkr i personalkostnader – dock saknas 0,9 mnkr i lönekostnader för pedagogisk ledning och stödfunktioner som ska omkonteras från verksamhetsgrupp Administration
- +0,9 mnkr i IT-kostnader, utifrån IT-centers nya finansieringsmodell

Grundskola:

- +1,8 mnkr i intäkter avseende ersättning från staten för sjukfrånvaro registrerad i februari-juli
- + 2,3 mnkr i intäkter utifrån den sk Skolmiljarden, varav 0,7 mnkr ska omfördelas till verksamhetsgrupp Administration resp Förskola för att kompensera föreslagna strukturplaneåtgärder som avslagits av nämnd
- +0,2 mnkr i återförda, ej längre aktuella, reserver (intäkter) från balanskonton
- +0,3 mnkr i intäkter i form av bidrag från Arbetsförmedlingen
- +8,0 mnkr i såväl interna intäkter som kostnader för periodavstämning för resursfördelning till skolenheter
- -10,6 mnkr i kostnad för personalskultsförändring för perioden, vilken inte är budgeterad
- +2,0 mnkr i nettokostnadsavvikelse för flerspråkighetsverksamhet
- -1,5 mnkr i kostnader för nya moduler, hyra faktureras enbart från september när budget var avsatt från juli
- -1,5 mnkr i personalkostnader (exkl flerspråkighet) – dock saknas 0,6 mnkr i lönekostnader för pedagogisk ledning och stödfunktioner som ska omkonteras från verksamhetsgrupp Administration
- +3,4 mnkr i IT-kostnader utifrån It-centers nya finansieringsmodell

Trots ett positivt periodöverskott förväntar sig förvaltningen ändå ett prognosöverskridande till årets slut, utifrån att betydande kostnadsposter tillkommit gällande framförallt hösten, för vilka det finns ingen eller mycket liten budget avsatt. Samtidigt har prognosanalyserna efter semestern påvisat ett antal andra tidigare okända faktorer som verkar i motsatt, positiv riktning, så underskottet förväntas ändå mildras betydligt jämfört med rapporteringen per tillfälle 2, enligt redogörelse nedan.

Först, förvaltningens sammanställning och jämförelse av lagda budgetposter gentemot IT-center, enligt tidigare debiteringsprinciper kontra förvaltningens tilldelade poster enligt den nya finansieringsmodellen, visar att kostnader enligt ny modell **överskrider** budgetposterna med **4,5 mnkr**. Posten har i lagd prognos delats upp under de olika verksamhetsområdena utifrån hur stor andel respektive verksamhetsområde nyttjar sagda tjänster (Administration -1,4 mnkr, Förskola +1,2 Mnkr, Grundskola 4,7 mnkr).

Därtill har förskolan uppdaterat höstens fördelning inom området tilläggsbelopp för extraordinärt stödbehov, vilket visar att avsatta budgetmedel kommer **överskridas** med **3,3 mnkr**.

Även i grundskolan är motsvarande inventering gjord inför hösten, varvid prognosen pekar på ett **prognosöverskridande** om **2,6 mnkr**. I posten ingår även ett antal nya skolplaceringar utanför kommunen.

Vidare görs uppdateringar fortlöpande av förändrat elevintag till särskolan, vilket visar på ett stort tillflöde av elever detta kalenderår, dels fortlöpande under vårterminen, men särskilt till årets hösttermin. Till slutet av HT kommer det nu finnas 50 elever inskrivna i verksamheten att jämföra med VTs ca 35 elever. Helårsprognosen för särskoleverksamheten **överskrider** därmed budget med **1,9 mnkr**.

Samtidigt **sänks** dock prognosen **2,0 mnkr** inom verksamhetsområde Grundskola utifrån att den slutliga hyra som i augusti delgivits förvaltningen för de nya skolmodulerna vid Vasa och Knutsbo ligger på en betydligt lägre nivå än beräknat i budgetarbetet för 2021, då de sk etablerings- och avetableringskostnaderna från LKF AB skrivs av under betydligt längre tid än de indikationer som tidigare givits. Vidare visar de senaste volymprognoserna för såväl förskola som fritidshem betydligt lägre volymer för höstens barn- och elevantal än tidigare förväntat, varför prognosen kan sänkas ytterligare **4,6 mnkr**. Besked från staten om att sjuklöneersättningar fortsätter utgå fram till september förväntas inbringa högre intäkter än tidigare prognosticerat om ca **1 mnkr**, och en genomlysning av förvaltningens balanskonton ger vidare vid handen att ca **1,3 mnkr** bör kunna återföras till driften av reserver som inte är aktuella längre. Slutligen har prognosen sänkts inom verksamhetsområde Administration (utöver posten för IT-kostnader enligt ovan) med **0,7 mnkr**, utifrån tillfälliga effektiviseringar av lönekostnader (senareläggning tillsättning tjänst, delvis statsbidragsfinansiering av tjänst), effektiviserad fordonspark inom Elevhälsan, samt uteblivna rese- och logistikostnader inom fortbildningsområdet pga pandemin.

Sammantaget landar prognosen då **totalt** på ett **överskridande** om **2,7 mnkr** jämfört med budget, vilket är en **prognosförbättring** med **6,3 mnkr** sedan **prognos lämnad vid rapportering per tillfälle 2**.

Investeringar

För helåret 2021 har verksamhetsområdet ett investeringsanslag på 5,6 mnkr.

Under perioden januari–augusti har 0 mnkr av anslaget upparbetats och bokförts.

Prognosen för helåret är att 5,6 mnkr av anslaget (100 procent) kommer upparbetas och bokföras.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inga kostnader.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Bilagor

1. Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering av driftskostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 3, daterad 15 september 2021.
2. Social- och utbildningsnämnden Utbildning rapportering strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021-2023, uppföljningstillfälle 3 år 2021, daterad 15 september 2021.
3. Social- och utbildningsnämnden Utbildning, rapportering handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, uppföljningstillfälle 3 år 2021, daterad 15 september 2021.
4. Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering av driftskostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 3 – specifikation verksamhetsgrupps- samt enhetsnivå, daterad 15 september 2021.

Beslut skickas till

Förvaltningschef för verkställighet
Kommunstyrelsen för kännedom
Kommunstabens verksamhetscontroller för sammanställning
Ekonomienheten för sammanställning
Akten

Social- och utbildningsförvaltningen

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering av driftkostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 3 år 2021

Intäkter och kostnader mnkr, uppföljningstillfälle 3 år 2021

	Januari-augusti 2021			Helår 2021		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Intäkter	54 063	79 930	25 867	89 935	106 687	16 752
Kostnader	377 531	382 061	-4 530	567 330	586 782	-19 452
Netto	323 468	302 131	21 337	477 395	480 095	-2 700

Investeringar mnkr, uppföljningstillfälle 3 år 2021

Januari-augusti 2021					Helår 2021	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört under året	Totalt anslag för året	Utfall för perioden	Periodens avvikelse mot totalt anslag för året	Prognos	Prognosen s avvikelse mot totalt anslag för året
4 000	1 596	5 596	0	-5 596	5 596	0

 Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, uppföljningstillfälle 3 år 2021

Åtgärd			Startdatum	Planerad ekonomisk effekt (mnr)				Ekonomisk effekt enligt uppföljning (mnr)			
Löp nr	Verksamhet som berörs	Beskrivning		2021	2022	2023	2021–2023	2021	2022	2023	2021–2023
1.1	Alla	Neddragen budget inom området förebyggande hälsa och anpassning	2021-01-01	0,400			0,400	0,400			0,400
1.2											
1.3											
1.4											
Inköpsstyrning				0,400	0,000	0,000	0,400	0,400	0,000	0,000	0,400
2.1	Fritidshem	Flytt av fritids till skollokaler, Fredriksberg	2021-07-01	0,125	0,125		0,250	0,000	0,000		0,000
2.2	Förskola	Stängning av en avdelning vardera i Saxdalen samt Gonäs utifrån sjunkande barnantal	2021-01-01	0,340			0,340	0,000	0,440		0,440
2.3	Alla	Minskad uppräkningshyror jmf budgetdirektiv	2021-01-01	0,335			0,335	0,335			0,335
2.4											
Lokalkostnadsoptimering				0,800	0,125	0,000	0,925	0,335	0,440	0,000	0,775
3.1	Administration	Neddragning 1 tjänst	2021-01-01	0,350			0,350	0,550	0,200		0,750
3.2	Administration	Neddragen budget facklig verksamhet	2021-01-01	0,100			0,100	0,100			0,100
3.3	Alla	Minskad uppräkningslöner jmf budgetdirektiv	2021-04-01	0,800			0,800	0,000			0,000
3.4	Förskola och skola	Andel av tillfälligt statsbidrag skolmiljarden som vigs är upprätthållande av verksamhet vid öppna förskolan, nattis samt	2021-01-01	0,995			0,995	0,700			0,700
3.5	Förskola och skola	Innehållna medel av sjuklöneersättningar, maj-juni	2021-01-01	0,000			0,000	1,100			1,100
Bemanningsoptimering				2,245	0,000	0,000	2,245	2,450	0,200	0,000	1,550
4.1	Alla	Åtgärder inarbetade i budget - sänkningar barn- och elevpeng samt flerspråkighetsmedel	2021-01-01	6,890			6,890	6,890			6,890
4.2											
4.3											
4.4											
Övrigt				6,890	0,000	0,000	6,890	6,890	0,000	0,000	6,890
TOTALT				10,335	0,125	0,000	10,460	10,075	0,640	0,000	9,615

SUN Utbildnings strukturplan 2021–2023

	Planerad ekonomisk effekt (mnr)			
	2021	2022	2023	2021– 2023
Inköpsstyrning	0,400	1,148	1,148	2,696
Lokalkostnadsoptimering	0,800	1,148	1,148	3,096
Bemanningsoptimering	2,245	1,148	1,148	4,541
Generellt	6,890	6,890	11,023	24,803
TOTALT	10,335	10,334	14,467	35,136

Social- och utbildningsnämnden Utbildningsverksamhetens handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, uppföljningstillfä

Planerade åtgärder utan säkerställd effekt 2021 får ingå i slutlig helårsprognos först efter att de har godkänts av förvaltningschef

Åtgärd			Beslut om åtgärd		Ar åtgärden planerad el påbörjad?	Driftsättni ng datum	Vilken realistisk ekonomisk effekt har åtgärden? Mnr, två decimaler				Ingår åtgärdens ekonomiska effekt i slutlig helårsprognos för 2021?		
Löp .nr	Verksamhet som berörs	Beskrivning	Ev. mål	Förvaltning eller nämnd?			Datum	2021	2022	2023	2024	Ja/Nej	Belopp
1.1	Grundskola	Innehållna medel avsedda för hyra och drift moduler Vasa/Knutsbo		Förvaltning	2021-08-18	Påbörjad	2,00				Ja	effekten ingår i prognosen	2,00
1.2	Grundskola/Förskola/Fritids	Innehållna medel m a p volymminskningar förskola/fritids/grundskola		Förvaltning	2021-08-18	Påbörjad	4,60				Ja	effekten ingår i prognosen	4,60
1.3	Alla	Sjuklöneersättning jul-sep sparas centralt		Förvaltning	2021-08-18	Påbörjad	1,00				Ja	effekten ingår i prognosen	1,00
Delsumma							7,60	0,00	0,00	0,00			7,60

2.1	Administration	Effektivisering lönekostnader genom förlängda vakanser, snabbare omställning än beräknat etc		Förvaltning	2021-04-01	Påbörjad	0,30				Ja	effekten ingår i prognosen	0,30
2.2	Alla	Utbildning/konferenser		Förvaltning	2021-08-18	Påbörjad	0,10				Ja	effekten ingår i prognosen	0,10
2.3	Alla	Inköpsmedvetenhet varor och tjänster		Förvaltning	2021-08-18	Påbörjad	0,30				Ja	effekten ingår i prognosen	0,30
Delsumma							0,70	0,00	0,00	0,00			0,70

3.1	Alla	Genomlysning balanskonton m a p uppbokade reserver som ej längre är relevanta bl a för avetableringar moduler		Förvaltning	2021-09-01		1,30				Ja	effekten ingår i prognosen	1,30
3.2	Grundskola/Förskola/Fritidshe	Kraftig begränsning vikarieavrop okt-dec		Nämnd			2,70				Nej	effekten är inte tillräckligt sannolik för att beaktas i prognosen	0,00
3.3													
Delsumma							4,00	0,00	0,00	0,00			1,30

4.2													
Delsumma							0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

TOTALT							12,30	0,00	0,00	0,00			9,60
---------------	--	--	--	--	--	--	--------------	-------------	-------------	-------------	--	--	-------------

Social- och utbildningsförvaltningen

Social- och utbildningsnämnden Utbildnings rapportering av driftkostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 3 år 2021 – specifikation verksamhetsgrupps- samt enhetsnivå

Intäkter och kostnader mnkr, uppföljningstillfälle 3 år 2021

		Jan-Aug 2021			Helår 2021		
		Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Intäkter	Administration	2 824	10 790	-7 966	3 949	14 818	-10 869
	Förskola	19 395	25 692	-6 297	28 363	29 749	-1 386
	Grundskola	31 844	43 448	-11 604	57 623	62 120	-4 497
	Totala intäkter	54 063	79 930	-25 867	89 935	106 687	-16 752
Kostnader	Administration	14 453	19 113	4 660	21 840	30 466	-8 626
	Förskola	129 262	130 291	1 029	194 264	196 658	-2 394
	Grundskola	233 816	232 657	-1 159	351 226	359 658	-8 432
	Totala kostnader	377 531	382 061	4 530	567 330	586 782	-19 452
Netto	Administration	11 629	8 323	-3 306	17 891	15 648	-2 243
	Förskola	109 867	104 599	-5 268	165 901	166 909	1 008
	Grundskola	201 972	189 209	-12 763	293 603	297 538	3 935
	Netto	323 468	302 131	21 337	477 395	480 095	-2 700

Prognosavvikelser skol- och förskoleenheter, jan-aug 2021

		Prognos- avvikelse jan-21	Prognos- avvikelse feb-21	Prognos- avvikelse mar- 21	Prognos- avvikelse apr-21	Prognos- avvikelse maj-21	Prognos- avvikelse jul-21	Prognos- avvikelse aug-21	Kommentarer avvikelse
Grundskole- och särskoleenh.	Särskolan	-700	0	0	0	0	150	1 000	Stor volymökning till hösten, men tilldelade medel bedöms inte kunna omsättas fullt ut då risk då finns att "kostymen" utvidgas för mycket inför kommande
	Kyrk 4-6	-200	150	150	100	-50	0	50	
	Kyrk 7-9	-2 600	-2 500	-2 350	-1 500	-1 500	-2 200	-2 300	Stora svårigheter att möta volymminskning under löpande läsår, trots att påtagliga åtgärder planeras till hösten. Ytterligare handlingsplan ska utarbetas.
	Vasa F-3	100	300	0	100	100	100	250	Tilldelade flerspråkighetsmedel täcker långt ifrån
	Junib F-6	0	-50	-50	100	-200	-200	-100	
	Solvik F-6	-850	0	-400	0	0	-850	100	
	Sörvik F-6	0	0	0	0	50	100	0	
	Frberg F-9	-100	-200	0	0	-100	-200	0	
	Lorensb 7-9	900	500	500	1 000	1 000	1 900	2 000	tydlig volymökning till hösten, men tilldelade medel bedöms inte kunna omsättas fullt ut då risk då finns att "kostymen" utvidgas för mycket inför kommande budgetår. 250 tkr avser medel Tolerasprojekt som pga pandemi ej kunnat nyttjas som tänkt.
	Lorensb 4-6	0	-50	0	150	0	-150	-300	
	Lorensb F-3	0	0	0	0	0	-400	-250	
	Knutsbo F-4	300	50	50	100	0	-150	-100	
	Blötberget F-6	0	100	-50	0	0	0	0	
	Park F-6	0	0	0	0	0	-50	100	
	Sunnansjö F-6	-250	-400	-300	-250	-450	-500	-650	Stora svårigheter att möta volymminskning under löpande läsår, trots att kraftiga åtgärder genomförs under hösten. Ytterligare stort och oväntat volymtapp i aug.
	Nyhammar F-6	-600	-600	-600	-500	-750	-750	-650	Stora svårigheter att möta volymminskning under löpande läsår, trots att kraftiga åtgärder genomförs under hösten. Hög behörighet ger högt kostnadsläge. Tilldelade flerspråkighetsmedel täcker långt ifrån
	Skolor totalt		-4 000	-2 700	-3 050	-700	-1 900	-3 200	-850

		Prognos- avvikelse jan-21	Prognos- avvikelse feb-21	Prognos- avvikelse mar- 21	Prognos- avvikelse apr-21	Prognos- avvikelse maj-21	Prognos- avvikelse jul-21	Prognos- avvikelse aug-21	Kommentarer avvikelse
Förskoleenh.	Magneten	-100	0	0	0	50	0	-50	
	Björkås	-750	0	-500	-200	-200	0	-50	
	Lärkan	0	0	-50	-50	-50	-200	-200	Större volymminskning under hösten, svårt att med kort varsel möta organisationsmässigt, men arbete pågår med handlingsplan
	Pluto	0	0	0	50	0	50	100	
	Stensveden	50	200	-50	0	250	150	100	
	Håksberg	-50	100	100	50	-50	-50	0	
	Sörvik	50	-50	0	50	0	0	50	
	VillGott, öppen fsk	0	0	0	0	0	0	0	
	Biskopsnåset	50	-50	0	50	-50	0	0	
	Hillängen	0	-100	0	50	50	50	100	
	Nyhammar	0	-100	-100	0	50	0	-50	
	Sunnansjö	0	-100	50	0	-150	-150	-50	
	Lilla Park	-50	-300	0	0	0	50	-50	
	Stallbacken	0	0	200	-50	0	-50	-50	
	Knutsbo	-50	0	-50	-50	-50	0	0	
	Högberget	-100	-150	-100	0	-50	-50	0	
	Junibacken	0	0	-100	-50	-100	-150	-100	
	Gonäs	-100	0	-250	-200	-200	-250	-200	Tillfällig större volymminskning under hösten (dock fulla barngrupper igen till början av-22) svårt att möta organisationsmässigt.
	Ludvika Gärd	0	0	-50	-50	-250	-500	-450	Större volymminskning under hösten, svårt att med kort varsel möta organisationsmässigt, men arbete pågår med handlingsplan
	Lyckan	100	-150	-200	-200	-100	-100	-50	
	Östansbo	0	50	-50	50	50	50	0	
	Indianberget	-50	0	50	0	50	0	-100	
	Saxdalen	0	-100	-100	100	50	200	200	
	Skogsgläntan	-100	100	-50	50	100	100	50	
	Bäret	-400	-500	-250	-850	-800	-800	-950	Enhet fortfarande att betrakta som i uppstartsfas, utifrån hög omsättning på platser, vilket ger en lägre volym på årsbasis än på enhet med mer stabilt barnantal. Handlingsplan framtagen, uppdateras och följs upp löpande.
	Solsidan	-500	50	-150	-100	-200	150	100	
	Freden	0	-150	0	100	100	50	150	
Förskolor totalt		-2 000	-1 250	-1 650	-1 250	-1 500	-1 450	-1 400	
Skola Förskola totalt		-6 000	-3 950	-4 700	-1 950	-3 400	-4 650	-2 250	

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Social- och utbildningsförvaltningen

Camilla Sömsk, 0240-866 36

camilla.somsk@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Rapportering av driftkostnader och investeringar för IFO, uppföljningstillfälle 3, år 2021

Förvaltningens förslag till beslut

1. Social- och utbildningsnämnden godkänner periodens rapportering, enligt bilaga 1 daterad 15 september 2021.
2. Social- och utbildningsnämnden fastställer strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, enligt bilaga 2 daterad 15 september 2021.
3. Social- och utbildningsnämnden fastställer handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, enligt bilaga 3 daterad 15 september 2021.
4. Social- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att verkställa strukturplanens åtgärder, med åiterrapport vid nästa uppföljningstillfälle.
5. Social- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att verkställa handlingsplanens åtgärder, med åiterrapport vid nästa uppföljningstillfälle.

Sammanfattning

Nämnderna ska tre gånger under pågående år rapportera till kommunstyrelsen hur det går med driftkostnaderna och investeringarna. Detta görs som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder.

Denna rapportering av social- och utbildningsnämndens ekonomiska läge för verksamhetsområdet IFO avser perioden januari–augusti 2021, och innefattar en prognos till årets slut (bilaga 1). Prognosen för driftkostnaderna beaktar de åtgärder som framgår av föreslagna strukturplan (bilaga 2) och handlingsplan (bilaga 3).

Driftkostnader. Under perioden var nettokostnaderna för den löpande verksamheten totalt 10,6 mnkr högre än periodens budgeterade nivå, med störst negativ avvikelse för barn- och ungdomsvården. Utan ytterligare åtgärder väntas det till årets slut kvarstå en negativ budgetavvikelse på 18,1 mnkr. Därför föreslås i en handlingsplan delvis korrigerande åtgärder på 2,3 mnkr. Den slutgiltiga prognosen för helåret – som beaktar struktur- och handlingsplanens åtgärder – är att driftbudgeten kommer överskridas med 15,8 mnkr. För att nå en budget i balans krävs dels ytterligare arbetsmarknadsåtgärder för att få ner det ekonomiska biståndet samt omfattande åtgärder med konsekvenser för den

enskilde, tjänstemän, politiker och våra samhällsmedborgare då åtgärderna behöver gå emot lagstiftarens interventioner.

Investeringar. IFO har inget investeringsanslag detta år.

Beskrivning av ärendet

God ekonomisk hushållning och kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket handlar om att på kortare och längre sikt klara både verksamhet och ekonomi. Fullmäktiges uppsatta mål för verksamheten ska nås inom ramen för en sund ekonomi där även de finansiella målen nås.

Som ett led i att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder ska nämnderna och bolagen tre gånger under pågående år rapportera hur det går med driftkostnaderna och investeringarna. Vid samma tillfällen ska koncernekonomichefen rapportera kommunens resultat och balanskravsresultat liksom hur det går med de finansiella målen. Kommundirektörens stab ska rapportera hur det går med de övergripande verksamhetsmålen.

Både fullmäktiges verksamhetsmässiga och finansiella mål ska nås

Att styra mot verksamhetsmålen handlar om att över tid förbättra och utveckla verksamheten i önskad riktning. Mål och ambitionsnivåer ska nås inom ramen för de drift- och investeringsbudgetar som har tilldelats nämnderna. Budgetbeslutet bygger i sin tur på att också de finansiella målen ska nås.

Fullmäktiges övergripande mål år 2021

Verksamhetsmål ¹⁾	En av landets bästa skolkommuner
	En bra kommun att växa upp i
	En tillväxtkommun
	En bra kommun att leva i
	En hållbar kommun
Finansiella mål	Resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag ²⁾
	Oförändrad kommunal skattesats ³⁾
	Underliggande resultat $\geq 2\%$ av skatteintäkter och statsbidrag för 2017–2021 ³⁾
	Självfinansieringsgrad investeringar $\geq 80\%$ för 2017–2021 ³⁾

1) Fastställdes av fullmäktige 16 nov 2020 § 163

2) Fastställdes av fullmäktige 1 juni 2020 § 72, i budgetbeslutet för 2021

3) Fastställdes av fullmäktige 7 dec 2020 § 171, i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Genom rapporteringen ges kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella avvikelser i arbetet med att nå de verksamhetsmässiga och finansiella målen. Vid avvikelser mot driftbudgeten som väntas kvarstå till årets slut, ska nämnderna på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder.

Denna rapportering avser perioden januari–augusti 2021

Denna rapportering av nämndens driftkostnader och investeringar för verksamhetsområdet IFO avser perioden januari–augusti 2021 och innefattar en

prognos till årets slut (bilaga 1). Det finns även en strukturplan med långsiktiga effektiviseringsåtgärder (bilaga 2) samt en handlingsplan med eventuella bidragande åtgärder för att få nämndens och/eller kommunens ekonomi i balans till årets slut (bilaga 3). Prognosen för driftkostnaderna beaktar de föreslagna åtgärder som framgår av nämnda struktur- och handlingsplan.

Driftkostnader

För helåret 2021 har nämndens verksamhetsområde IFO en driftbudget för den löpande verksamheten på netto 169,7 mnkr. För perioden januari–augusti är det budgeterat ett belopp på 112,9 mnkr.

Under årets åtta första månader var driftkostnaderna netto totalt 10,6 mnkr högre än periodens budgeterade belopp (negativ avvikelse). Intäkterna var 6,5 mnkr högre än budget (positiv avvikelse), medan bruttokostnaderna var 17,1 mnkr högre (negativ avvikelse).

Personalskultsförändringen uppgick till 0,8 mnkr och påverkar resultatet positivt.

Avvikelsen på periodens intäkter beror på erhållna men ej budgeterade statsbidrag och ersättning för sjuklön samt högre momsintäkter än budgeterat.

Avvikelsen på periodens kostnader beror främst på att vi har ett antal behovsbedömda placeringar av både barn och vuxna som det inte finns budget för.

Väsentliga nettoavvikelser under perioden:

- Personal 2,2 mnkr bättre än budget, avser personalskultsförändring, ej tillsatt tjänst samt ej nyttjat bidrag.
- IFO drift 0,2 mnkr bättre än budget, avser bidragsintäkter men även högre kostnader för IT.
- Ekonomiskt bistånd i nivå med budget, utbetalt bistånd i augusti var 4,5 mnkr men det är ändå 0,9 mnkr lägre än augusti 2020.
- Barn- och ungdomsvård 9,3 mnkr sämre än budget, beror främst på flera kostandskrävande placeringar med omfattande vårdbehov så väl på institution och i familjehem.
- Beroendevård 0,8 mnkr sämre än budget, placeringsbehovet och kostnaderna är större än budgeterat.
- Övrig vuxen 2,7 mnkr sämre än budget, beror på ett ökat behov av skyddsplaceringar för vuxna med barn.
- Stödboendet i nivå med budget

Utan ytterligare åtgärder väntas det till årets slut kvarstå en negativ avvikelse mot driftbudgeten på 18,1 mnkr. Därför föreslås åtgärder i en handlingsplan på 2,3 mnkr.

För att kunna nå en budget i balans på återstående 15,8 mnkr krävs dels ytterligare arbetsmarknadsåtgärder för att få ner det ekonomiska biståndet samt omfattande åtgärder med långtgående konsekvenser

för främst den enskilde men även för tjänstemän, politiker och våra samhällsmedborgare då åtgärderna blir att gå emot lagstiftarens interventioner. För mer detaljerad information se tjänsteskrivelsen daterade den 27 augusti 2021 gällande "Konsekvenser vid avslag om ökad ram för IFO verksamheten 2021".

Vid rapporteringstillfälle 1 fastställde nämnden korrigerande åtgärder i en handlingsplan på totalt 3,4 mnkr. Vid budgetuppföljning per 31 augusti summerar handlingsplanen till 2,4 mnkr. Förändringen om 1 mnkr innebär att 0,5 mnkr är inarbetat för område personal, 0,7 mnkr för område barn och unga medan område ekonomiskt bistånd står för en försämring med 0,2 mnkr.

Strukturplanen som innebar en besparing på 1,4 mnkr inför budget 2021 inom område Stödboende och Personal ser ut att hålla utan avvikelser.

Beträffande årsprognosen så har den försämrats med 5,0 mnkr sedan rapporteringstillfälle 2. Främst inom område barn och unga med 3,7 mnkr samt för övrig vuxen med 1,4 mnkr. En mer omfattande problematik hos de barn o unga som placerats gör vårdbehovet större och därmed dyrare. Vi har för närvarande 7 mycket vård- och kostnadskrävande institutionsplaceringar av ungdomar där varje placering kostar mellan 8 200 -9 600 per dygn. Även ett ökat behov av skyddsplacering för vuxen med barn påverkar. För område drift är prognosen i princip oförändrad, den negativa avvikelsen på 0,5 mnkr är beräknad på ökade it-kostnader med anledning av den nya finansieringsmodellen. Även inom område beroendevård går vi mot en 0,2 mnkr försämrad prognos.

För område personal så har prognosen däremot förbättrats med 0,2 mnkr.

Den slutgiltiga prognosen för helåret – som beaktar handlingsplanens åtgärder – är att driftbudgeten kommer överskridas med 15,8 mnkr.

Investeringar

Verksamhetsområdet IFO har inget investeringsanslag 2021.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Bilagor

1. Social- och utbildningsnämnden IFO:s rapportering av driftkostnader och investeringar, uppföljningstillfälle 3 år 2021, daterad 15 september 2021.

2. Social- och utbildningsnämnden IFO:s strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, uppföljningstillfälle 3 år 2021, daterad 15 september 2021.
3. Social- och utbildningsnämnden IFO:s handlingsplan med åtgärder för att bidra till en ekonomi i balans 2021, uppföljningstillfälle 3 år 2021, daterad 15 september 2021.

Beslut skickas till

Förvaltningschef för verkställighet

Kommunstyrelsen för kännedom

Kommunstabens verksamhetscontroller för sammanställning

Ekonomienheten för sammanställning

Akten

Rapportering av periodens intäkter och kostnader

Rapporteringen visar periodens budgetavvikelse för intäkter respektive kostnader (drift)

Social- och utbildningsnämnden (SUN), IFO	Tillfälle 3
Förvaltningschef	Camilla Sömsk
Datum	16 september 2021

Social- och utbildningsnämnden, IFO, tkr

		Tillfälle 3, jan-aug 2021			Helår 2021		
		Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Intäkter	Personal	500	1 539	-1 039	904	1 914	-1 010
	lfo drift	31	753	-722	58	760	-702
	Ekonomiskt bistånd	1 098	1 733	-635	1 650	1 853	-203
	Barn- och ungdomsvård	1 196	4 989	-3 793	1 800	5 600	-3 800
	Beroendevård	234	354	-120	350	390	-40
	Övrig vuxen	0	178	-178	0	250	-250
	Stödboende Ludvika	965	945	20	1 449	1 449	0
	Totala intäkter	4 024	10 491	-6 467	6 211	12 216	-6 005
Kostnader	Personal	32 978	31 858	1 120	49 638	49 698	-60
	lfo drift	6 630	7 169	-539	10 189	11 391	-1 202
	Ekonomiskt bistånd	38 366	38 991	-625	57 650	57 853	-203
	Barn- och ungdomsvård	30 266	43 407	-13 141	45 450	61 950	-16 500
	Beroendevård	6 223	7 187	-964	9 350	10 290	-940
	Övrig vuxen	332	3 220	-2 888	500	3 400	-2 900
	Stödboende Ludvika	2 097	2 116	-19	3 167	3 167	0
	Totala kostnader	116 892	133 949	-17 057	175 944	197 749	-21 805
Netto	Personal	32 478	30 320	2 158	48 734	47 784	950
	lfo drift	6 599	6 416	183	10 131	10 631	-500
	Ekonomiskt bistånd	37 268	37 258	10	56 000	56 000	0
	Barn- och ungdomsvård	29 070	38 419	-9 349	43 650	56 350	-12 700
	Beroendevård	5 989	6 833	-844	9 000	9 900	-900
	Övrig vuxen	332	3 042	-2 710	500	3 150	-2 650
	Stödboende Ludvika	1 132	1 171	-39	1 718	1 718	0
	Netto	112 868	123 458	-10 590	169 733	185 533	-15 800

Netto utan personalskuld förändring

-11365

ps

-775

Antal hushåll som erhållit Ekonomiskt bistånd	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2020	722	712	708	737	704	708	707	704	688	666	638	619
2021	610	599	597	590	579	590	594	595				

Utbetalt Ekonomiskt bistånd, tkr	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2020	6243	5192	6415	5512	5576	5807	6092	5371	5336	5211	4583	5341
2021	4436	4914	5277	4599	4669	4892	5272	4454				

DATUM	Totalt Antal placerade barn och unga	Antal av dessa i familjehem (egna/konsulent)	Antal av dessa på institution	Antal av dessa i eget stödboende	Antal av dessa i externt stödboende
210131	93	68 (46/22)	12	8	5
210228	95	69 (45/24)	13	8	5
210331	97	71 (47/24)	14	7	5
210430	96	70 (46/24)	12	9	5
210531	95	70 (46/24)	13	7	5
210630	96	70 (49/21)	14	7	5
210731	91	68 (46/22)	12	6	5
210831	89	67 (45/22)	11	6	5

Social- och utbildningsnämnden IFO:s strukturplan med effektiviseringsåtgärder 2021–2023, uppföljningstillfälle 3 år 2021

Åtgärd			Startdatum	Planerad ekonomisk effekt (mnkr)				Ekonomisk effekt enligt uppföljning (mnkr)			
Löp. nr	Verksamhet som berörs	Beskrivning		2021	2022	2023	2021–2023	2021	2022	2023	2021–2023
1.1	Stödboendet	Borttagen budget för utbetalning av försörjningsstöd.		0,101			0,101	0,101			0,101
1.2											
1.3											
1.4											
Inköpsstyrning				0,101	0,000	0,000	0,101	0,101	0,000	0,000	0,101
2.1	Stödboendet	Färre och billigare lägenheter		0,122			0,122	0,122			0,122
2.2											
2.3											
2.4											
Lokalkostnadsoptimering				0,122	0,000	0,000	0,122	0,122	0,000	0,000	0,122
3.1	Personal	1 tjänst inom Verksamhetschefens område, ej ersatt mellan 2020 och 2021		0,635			0,635	0,635			0,635
3.2	Stödboendet	Sänkt lönebudget främst för vikarier		0,059			0,059	0,059			0,059
3.3	Personal	1 tjänst inom Försörjningsstöd ersätts ej		0,459			0,459	0,459			0,459
3.4											
Bemanningsoptimering				1,153	0,000	0,000	1,153	1,153	0,000	0,000	1,153
4.1											
4.2											
4.3											
4.4											
Övrigt				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT				1,376	0,000	0,000	1,376	1,376	0,000	0,000	1,376

Handlingsplan med förslag på åtgärder för att uppnå budget i balans 2021

Åtgärd					Driftsättning, datum	Ekonomisk effekt	Ekonomisk effekt	Ekonomisk effekt
Löp. nr	Verksamhet som berörs	Vad?	Beskrivning	Ev. mål		2021	2022	2023
1.1	SOU/IFO	Personal	Tjänsten som verksamhetsutvecklare ersätts ej, totalt 700 tkr			0,700		
1.2	SOU/IFO	Barn o unga	Intäkter via Statsbidrag till den sociala barnvården, har rekviderats beräknad			0,700		
1.3	SOU/IFO	Personal	Bilsamordnare 2 st, sep-dec 2021, totalt 200 tkr			0,000		
1.4	SOU/IFO	Ekonomiskt bistånd	Minska det ekonomiska biståndet till följd av arbetsmarknadsåtgärder, 2 000 tkr			0,000		
Delsumma						1,400	0,00	0,00
1.5-1.9 Nya åtgärder								
1.5	SOU/IFO	Barn o unga	Göra en restriktiv översyn av befintliga placeringar för att avsluta det som är möjligt.			0,200		
1.6	SOU/IFO	Barn o unga	Avsluta externa stödboendeplaceringar eller omflytt till kommunens egna.			0,100		
1.7	SOU/IFO	Vuxenvård	Prioritera och förkorta vårdtiden för beroendevård och skyddsvård för vuxna.			0,200		
1.8	SOU/IFO	Ekonomiskt bistånd	Att arbeta tillbaka det uppkomna underskottet rapporterat per 31 juli.			0,300		
1.9	SOU/IFO	Personal	Utbildning och kompetensutveckling			0,100		
Delsumma						0,900	0,00	0,00
TOTALT						2,300	0,00	0,00

2021-09-08

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 70

Dnr 2021/322 – 04

Konsekvenser vid avslag om utökad ekonomisk ram för utbildningsverksamheten för år 2021

Beslut

Arbetsutskottet ger förvaltningen i uppdrag att till nämndens möte den 22 september 2021 revidera tjänsteskrivelsen med:

- Ekonomiska konsekvenser tas bort.
- Skrivelsen kompletteras med långsiktiga konsekvenser av bristfällig undervisning.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden överlämnar konsekvensbeskrivningen avseende utbildningsverksamheterna till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021, § 68, att ansöka hos kommunfullmäktige om utökning av ram för utbildningsverksamheten med 9,0 mnkr, vilket motsvarade det budgetunderskott som prognos per rapportering 2 till KS gav vid handen.

Kommunstyrelsen beslutade den 22 juni 2021 § 126 att återremittera ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

Utbildningsdelen har sedan under perioden juni-augusti fortsatt arbetat med nya prognosbedömningar varvid det har kunnat konstateras att trots att förvaltningen därtill fått avslag på en budgeterad statsbidragintäkt för personalförstärkningar inom elevhälsa, samt förväntas en större återbetalning av ett tidigare utbetalat statsbidrag p g a för stora barngrupper i förskolan, bör en påtaglig del av det befarade underskottet kunna undvikas. Detta åstadkommes främst genom lägre hyres- och driftskostnader för nya modulerna vid Vasa och Knutsbo än förväntat, oväntat stora volymminskningar inom förskola, grundskola och fritidshem, samt att staten fortsätter utbetala sjuklöneersättningar för juli-september.

Den senaste prognosen per juli visade därvidlag ett underskott om 4 mnkr, och senare analys av balanskonton för ej längre relevanta reserver att återföra i drift

har även påvisat att denna åtgärd bör kunna förbättra resultatet med ytterligare 1,3 mnkr. Kvarstående förväntat underskott är då per dags dato 2,7 mnkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 31 augusti 2021.

Protokoll från kommunstyrelsen den 22 juni 2021 § 125 – Återremiss.

Behandling

Mikaela Nordling (M) och Håkan Frank (M) yrkar att de ekonomiska konsekvenserna i tjänsteskrivelsen tas bort inför social- och utbildningsnämndens möte.

Mikaela Nordling (M) yrkar dessutom att tjänsteskrivelsen, till nämndens möte, kompletteras med långsiktiga konsekvenser av bristfällig undervisning.

Ordförande frågar om arbetsutskottet kan besluta enligt yrkandena och finner att arbetsutskottet beslutat enligt dessa.

Beslut skickas till

Förvaltningschef för verkställighet

Social- och utbildningsnämnden

Akten

Social- och utbildningsnämnden

Konsekvenser vid avslag om utökad ekonomisk ram för Utbildningsverksamheten för år 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden överlämnar konsekvensbeskrivningen avseende utbildningsverksamheterna till Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021, § 68, att ansöka hos kommunfullmäktige om utökning av ram för utbildningsverksamheten med 9,0 mnkr, vilket motsvarade det budgetunderskott som prognos per rapportering 2 till KS gav vid handen.

Kommunstyrelsen beslutade den 22 juni 2021 § 126 att återremittera ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

Utbildningsdelen har sedan under perioden juni-augusti fortsatt arbetat med nya prognosbedömningar varvid det har kunnat konstateras att trots att förvaltningen därtill fått avslag på en budgeterad statsbidragintäkt för personalförstärkningar inom elevhälsa, samt förväntas en större återbetalning av ett tidigare utbetalat statsbidrag p g a för stora barngrupper i förskolan, bör en påtaglig del av det befarade underskottet kunna undvikas. Detta åstadkommes främst genom lägre hyres- och driftskostnader för nya modulerna vid Vasa och Knutsbo än förväntat, oväntat stora volymminskningar inom förskola, grundskola och fritidshem, samt att staten fortsätter utbetala sjuklöneersättningar för juli-september.

Den senaste prognosen per juli visade därvidlag ett underskott om 4 mnkr, och senare analys av balanskonton för ej längre relevanta reserver att återföra i drift har även påvisat att denna åtgärd bör kunna förbättra resultatet med ytterligare 1,3 mnkr. Kvarstående förväntat underskott är då per dags dato 2,7 mnkr.

Förvaltningens beskrivning av konsekvenserna

För undvika detta överskridande av budgetramen med 2,7 mnkr ser förvaltningen som enda kvarvarande åtgärd som kan nå realistisk ekonomisk effekt innan året är slut, att införa vikariebegränsningar. Dessa kan endast effektueras under okt-dec utifrån att ett ev beslut om sådana via nämnd givits verkställighet. Vikariebegränsningarna skulle då gälla enbart timvikarier.

Konsekvenser av vikariebegränsningar och åtstramning på 2,7 miljoner skulle göra stora avtryck i arbetsmiljön och avvikelser från skollagen för anställda, barn och elever inom förskola, grundskola och fritidshem.

Konsekvenser för Ludvika kommuns barn- och elevgrupper.

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en utbildningsmiljö som i huvudsak inger trygghet och studiero, skollagen 5 kap 3§. Åtstramning av vikarier till ett belopp av 2,7 mnkr kommer, innebär att barn- och elevgrupper kommer att göras större och slås samman. Tillsynen och undervisningskvalitet är två stora påverkansfaktorer som påverkar barn och elevers trygghet och studiero på våra förskolor och skolor. Färre lärare, förskollärare samt lärarassistenter skapar oro och otrygga barn och elever där kränkningar och negativa beteenden kan få ta plats när antalet vuxna minskar. Ludvikas förskolor har redan stora barngrupper med 17,1 barn per barngrupp vårterminen 2021.

Konsekvenser för anställda inom förskola, grundskola och fritidshem inom Ludvika kommun.

Med en besparing på 2,7 mnkr som ska hämtas hem utifrån åtstramning av vikarier inom förskola, skola och fritidshem kommer förskollärare, lärare och lärarassistenter att få göra arbetet även för frånvarande kollegor. Att arbeta med flera grupper parallellt, ständigt ändrade arbetscheman, inställd planeringstid och uteblivna raster är tänkbara scenarier som kommer att bli en stor arbetsmiljöpåverkan för anställda inom våra utbildningsorganisationer. Rektorer kommer att få organisera och omstrukturera anställda dagligen både utifrån ersättande av frånvarande personal samt fördelning av kompetens inom sin organisation. Förtroendet och tryggheten inom utbildningsorganisationerna kommer att påverkas. För att skapa en hälsosam arbetsmiljö, är det viktigt att ha balans mellan krav och resurser så att stress inte uppstår. En stor konsekvens som förvaltningen befarar är att flertalet rektorer kommer att avsäga sig arbetsmiljöansvaret i enlighet med arbetsmiljölagen, där politikerna i social-och utbildningsnämnden är ytterst delegationsansvariga för arbetsmiljön.

Konsekvenser för rätten till utbildning för alla barn och elever.

Förskolan, skolan och fritidshemmet ska vara likvärdig och alla barn och elever har rätt till utbildning av hög kvalitet, enligt skollagen 1 kap 9§. Med en besparing på 2,7 mnkr som ska hämtas hem utifrån åtstramning av vikarier inom förskola, skola och fritidshem kommer alla barns och elevers rätt till god och trygg utbildning påverkas. Alla barn och elever i samtliga skolformer och fritidshem ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling enligt skollagen 3 kap 2 §. Färre vuxna ger möjlighet till mindre stöd för de barn och elever som har laglig rätt till det. Bristen i det lagstadgade stödet kommer i vissa fall också att påverka en större andel barn och elever i våra grupper. Möjligheten till en lugn och trygg undervisningsmiljö försvinner och därmed sänks kvalitén och i och med det brister Ludvika Kommun med att uppfylla lagkravet på likvärdig utbildning och rätten till stöd.

Långsiktiga konsekvenser

Långtgående konsekvenser av att barn och elever inte får det lagstadgade stödet och rätten till utbildning tidigt under förskole- och skolåren ökar risken för att barnet, eleven, på sikt inte blir förberedd för kommande arbetsmarknad. Att inte kunna stå till arbetsmarknadens förfogande leder till ett utanförskap och behov av stöd från individ och familjeomsorgen i Ludvika kommun. Varje elev som inte når gymnasiebehörighet leder till ökad kostnad för samhället. En obehörig elev kostar i genomsnitt ca 12 procent mer än en behörig elev.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen, inklusive handlingar
Verksamhetschef förskola
Ekonom (NA)
Akten

2021-06-22

Kommunstyrelsen

§ 125

Dnr 2021/215

Ansökan om utökad ekonomisk ram för utbildningsverksamheten för år 2021

Beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021, § 67, att ansöka om en utökning av ram för utbildningsverksamheten med 9 mnkr.

I tjänsteskrivelsen till social- och utbildningsnämnden, daterad den 21 maj 2021 med diarienummer SUN 2021/322-04, framkommer det att utbildningsverksamheten hos social- och utbildningsförvaltningen har en resultatavvikelse per 30 april 2021 mot den periodiserade budgeten 12 mnkr över budget och prognosen beräknas bli 9 mnkr i överskridande av budgeten på helåret.

Av de 9 mnkr i överskridandet av budgeten på helåret består 4,6 mnkr från it-centers nya finansieringsmodell. Ökade kostnader för barn och elever i behov av extraordinärt stöd. Ökade kostnader för modersmålsstöd, modersmålsundervisning och studiehandledning som tidigare till stor del var finansierat av statliga stöd via Migrationsverket.

Social- och utbildningsnämnden ska innevarande år minska bemanningen med 29 årsarbetare enligt beslutad strukturplan som sedan tidigare är inarbetad i budgeten. Förskolebarnantalet minskar mellan vår och höst (för att sedan öka igen till våren) och elevantalet ökar till hösten. Konsekvensen är att antalet barn/elever som varje anställd tar hand om har ökat för båda verksamheterna.

Kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder och bolagen.

Som ett led i det ska nämnderna och bolagen tre gånger under pågående år rapportera hur det går med intäkter, kostnader och investeringar. Vid avvikelser mot budgeten som väntas kvarstå till årets slut, ska nämnderna i en handlingsplan på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder. Nämnderna ska även rapportera hur det går med strukturplanens effektiviseringsåtgärder.

Bakgrunden till denna rapportering är att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket handlar om att kortare och längre sikt klara både verksamhet

och ekonomi. Kortfattat ska vi nå målen för verksamheten, samtidigt som vi ska ha ordning på pengarna så att även budgetarna hålls och de finansiella målen nås.

Rapporteringen ska ge kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella avvikelser. Kommunstyrelsen har att bedöma om det vid avvikelser behövs åtgärder.

Kommunstyrelsen har vid rapportering 1 den 20 april beslut § 74 uppmanat nämnderna att vid rapporteringstillfälle 2 besluta om planer med heltäckande åtgärder.

Om kommunstyrelsen skulle besluta om en omfördelning av kommunfullmäktiges beslutade driftsramar för 2021 skulle detta innebära minskningar av motsvarande belopp för övriga nämnder. Därför återremitteras ärendet till social- och utbildningsnämnden för en fördjupad utredning kring vilka konsekvenser ett uteblivet ökat anslag skulle innebära.

Beslutsunderlag

1. Finansutskottet den 8 juni 2021 § 13.
2. Social- och utbildningsnämnden den 26 maj 2021 § 67.
3. Social- och utbildningsnämndens tjänsteskrivelse daterad 21 maj 2021.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden
Social- och utbildningsförvaltningen för verkställighet
Akten

2021-09-08

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 71

Dnr 2021/322 – 04

Konsekvenser vid avslag om utökad ekonomisk ram för individ- och familjeomsorgen (IFO) för år 2021

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden överlämnar konsekvensbeskrivningen avseende IFO till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021 att ansöka hos kommunfullmäktige om utökning av ram för verksamheten inom individ- och familjeomsorgen med 10,8 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade den 22 juni 2021 att återremittera ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

För att inte överskrida tilldelad budgetram kommer IFO behöva minska beviljandet samt avsluta behovsbedömda insatser gällande barn och unga, våld i nära relationer, missbruks- och beroendevård och ekonomiskt bistånd. Konsekvensen för de enskilda individerna blir att deras individuella behov inte tillgodoses. Vidare att kommunen inte följer gällande lagstiftning och tillsynsmyndighetens krav. IFO:s medarbetare kan inte bryta mot lagen då de är personligt ansvariga för beslut som fattas och kan dömas för tjänstefel. Delegationsordningen behöver ändras så att placeringsbeslut och beslut om ekonomiskt bistånd fattas av social- och utbildningsnämnden och konsekvenserna för de politiska ledamöter som fattar beslut som inte är förenliga med gällande lagstiftning eller som inte verkställer beslut som är fattat i domstol riskerar likt tjänstemännen att dömas för tjänstefel. Utöver det kan Ludvika kommun bli ekonomiskt lidande till följd av vitesföreläggande från IVO som följd av att lagstiftningen inte åtföljs. Invånarna i Ludvika kommun kan få en mer otrygg situation då individer som är en fara för sig själva eller för andra och som har bedömts ha behov av vård kommer att vistas i samhället. Ludvika kommun ligger oerhört högt jämfört med övriga landet i utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Ludvika kommun har inte lyckats med att få individer självförsörjande och det är av stor vikt att kommunens arbete med insatser till de som uppbär ekonomiskt bistånd ger resultat i form av ökad självförsörjning för att minska kommunens kostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 26 augusti 2021.

Protokoll från kommunstyrelsen den 22 juni 2021 § 126 – Återremiss.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

Social- och utbildningsnämnden

Konsekvenser vid avslag om utökad ekonomisk ram för IFO-verksamheten för år 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden överlämnar konsekvensbeskrivningen avseende IFO till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021 att ansöka hos kommunfullmäktige om utökning av ram för verksamheten inom individ- och familjeomsorgen med 10,8 mnkr. Kommunstyrelsen beslutade den 22 juni 2021 att återremittera ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

För att inte överskrida tilldelad budgetram kommer IFO behöva minska beviljandet samt avsluta behovsbedömda insatser gällande barn och unga, våld i nära relationer, missbruks- och beroendevård och ekonomiskt bistånd. Konsekvensen för de enskilda individerna blir att deras individuella behov inte tillgodoses. Vidare att kommunen inte följer gällande lagstiftning och tillsynsmyndighetens krav. IFO:s medarbetare kan inte bryta mot lagen då de är personligt ansvariga för beslut som fattas och kan dömas för tjänstefel. Delegationsordningen behöver ändras så att placeringsbeslut och beslut om ekonomiskt bistånd fattas av social- och utbildningsnämnden och konsekvenserna för de politiska ledamöter som fattar beslut som inte är förenliga med gällande lagstiftning eller som inte verkställer beslut som är fattat i domstol riskerar likt tjänstemännen att dömas för tjänstefel. Utöver det kan Ludvika kommun bli ekonomiskt lidande till följd av vitesföreläggande från IVO som följd av att lagstiftningen inte åtföljs. Invånarna i Ludvika kommun kan få en mer otrygg situation då individer som är en fara för sig själva eller för andra och som har bedömts ha behov av vård kommer att vistas i samhället. Ludvika kommun ligger oerhört högt jämfört med övriga landet i utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Ludvika kommun har inte lyckats med att få individer självförsörjande och det är av stor vikt att kommunens arbete med insatser till de som uppbär ekonomiskt bistånd ger resultat i form av ökad självförsörjning för att minska kommunens kostnader.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021, § 68, att ansöka hos kommunfullmäktige om utökning av ram för verksamheten inom individ- och familjeomsorgen (IFO) med 10,8 mnkr.

Kommunstyrelsen beslutade den 22 juni 2021 § 126 att återremittera ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

Förvaltningens beskrivning av konsekvenserna

För att inte överskrida tilldelad budgetram kommer IFO behöva minska beviljandet samt avsluta behovsbedömda insatser vad gäller

- Barn och unga
- Våld i nära relationer
- Missbruks- och beroendevård
- Ekonomiskt bistånd

Konsekvensen för de enskilda individerna blir att deras individuella behov inte tillgodoses. Detta kan innebära ett eskalerande socialt nedbrytande beteende, bristande hälsa, utveckling och skolgång, barns behov av skydd uteblir, kränkningar och våld, social utsatthet samt död. Individer riskerar ekonomisk utslagning, bostadslöshet och svält.

Ytterligare konsekvenser blir att kommunen inte följer gällande lagstiftning och tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) krav som bygger på lagstiftarens intentioner. IFO:s utbildade medarbetare kommer inte att bryta mot lagen då vi är personligt ansvariga för de beslut vi fattar och kan dömas för tjänstefel i allmän domstol. Delegationsordningen behöver därför ändras så att placeringsbeslut och beslut om ekonomiskt bistånd ska fattas av social- och utbildningsnämnden. Konsekvenserna för de politiska ledamöter som fattar beslut som inte är förenlig med gällande lagstiftning eller som inte verkställer beslut som är fattat i domstol riskerar likt tjänstemännen att dömas för tjänstefel. Utöver det kan Ludvika kommun bli ekonomiskt lidande till följd av vitesföreläggande från IVO som följd av att lagstiftningen inte åtföljs.

Invánarna i Ludvika kommun kommer ha en mer otrygg situation då individer som är en fara för sig själva eller för andra och som har bedömts ha behov av vård kommer att vistas i samhället och i skolorna.

Ludvika kommun ligger oerhört högt jämfört med övriga landet i utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Ludvika kommun har inte lyckats med att få individer självförsörjande och det innebär att de höga utbetalningarna fortsätter. Budgeten för ekonomiskt bistånd borde med en kommun av Ludvikas storlek vara mycket lägre och då skulle vi internt kunna omfördela medel och budgetramen för IFO skulle inte överskridas.

De senaste 4 åren har IFO kartlagt individer med långvarigt ekonomiskt bistånd (Definitionen av långvarigt ekonomiskt bistånd utgår från Socialstyrelsens

definition som är tio månader eller mer.). Kartläggningen har presenterats för kommunfullmäktige muntligt och skriftligt även till kommunstyrelsen. Antalet har ökat för varje år kartläggningen utförts, hösten 2020 var det 640 individer.

Majoriteten har utländsk bakgrund, låg utbildningsnivå och saknar arbetslivserfarenhet. Många av dem har behov av tolk och det är sammanfattningsvis en grupp som står långt från arbetsmarknaden. Övervägande del av de personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd har försörjningsstöd som sin huvudsakliga försörjningskälla.

Forskning visar att risken för placering utanför det egna hemmet är 1 på 7 för ett barn som lever med en ensamstående mamma som har långvarigt ekonomiskt bistånd, vilket kan jämföras med 1 på 2000 om man lever i en familj med högskoleutbildade föräldrar med arbete. Kartläggningen visar att Ludvika kommun har cirka 250 barn som befinner sig i gruppen med ökad risk för placering.

Det är av stor vikt att kommunens arbete med insatser till de som uppbär ekonomiskt bistånd ger resultat i form av ökad självförsörjning för att minska kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd och placeringar av barn och unga.

Budgetuppföljningen per sista juli visar på ett underskott med 13,9 mkr jämfört med 10,8 mkr per sista april. Verksamheten har noggrant gått igenom verksamheten i syfte att hitta realistiska besparingsmöjligheter. Uppdatering av handlingsplanen för budget i balans från i våras innebär att IFO ytterligare ska kunna sänka kostnaderna under årets sista 4 månader med 0,8 mkr och att resultatet vid årets slut beräknas till ett underskott med 13,1 mkr.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader.

Annsophie Andersson
Verksamhetschef IFO

Anna Hellstrand
Verksamhetscontroller

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen, inklusive handlingar
Förvaltningschef
Verksamhetschef IFO
Akten

2021-06-22

Kommunstyrelsen

§ 126

Dnr 2021/216

Ansökan om utökad ekonomisk ram för individ- och familjeomsorgsverksamheten (IFO) för år 2021

Beslut

Kommunstyrelsen återremitterar ärendet för en mer detaljerad beskrivning av de konsekvenser ett avslag eventuellt skulle medföra för verksamheten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden beslutade den 26 maj 2021, § 68, att ansöka hos kommunfullmäktige om utökning av ram för individ- och familjeomsorgsverksamheten med 10,8 mnkr.

Social- och utbildningsförvaltningen har i en tjänsteskrivelse till social- och utbildningsnämnden daterad den 19 maj 2021 presenterat en uppföljning och prognos över förväntat ekonomiskt utfall för 2021.

Individ- och familjeomsorgens resultatavvikelse per 30 april 2021 är mot den periodiserade budgeten 4,3 mnkr över budget, och i prognosen beräknas det bli 10, 8 mnkr i överskridande av budgeten på helåret.

Överskridandet beror på ökade IT-kostnader, ökade kostnader för barn- och ungdomsvården, beroendevården samt övrig vuxen.

Beslutad strukturplan är sedan tidigare inarbetad och handlingsplanen visar att organisationen minskat med 3 tjänster under året.

Flera förändrade arbetsätt är införda och påverkar prognosen positivt men inte i tillräcklig omfattning för att möta medborgarnas behov av stöd.

Helheten, inkluderat besparingen enligt beslutad strukturplan och handlingsplan, för IFO:s prognos indikerar ett överskridande med 10,8 mnkr mot budget.

Kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt över övriga nämnder och bolagen.

Som ett led i det ska nämnderna och bolagen tre gånger under pågående år rapportera hur det går med intäkter, kostnader och investeringar. Vid avvikelser mot budgeten som väntas kvarstå till årets slut, ska nämnderna i en handlingsplan på eget initiativ vidta korrigerande åtgärder. Nämnderna ska även rapportera hur det går med strukturplanens effektiviseringsåtgärder.

Bakgrunden till denna rapportering är att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket handlar om att kortare och längre sikt klara både verksamhet och ekonomi. Kortfattat ska vi nå målen för verksamheten, samtidigt som vi ska ha ordning på pengarna så att även budgetarna hålls och de finansiella målen nås.

Rapporteringen ska ge kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella avvikelser. Kommunstyrelsen har att bedöma om det vid avvikelser behövs åtgärder.

Kommunstyrelsen har vid rapportering 1 den 20 april beslut § 74 uppmanat nämnderna att vid rapporteringstillfälle 2 besluta om planer med heltäckande åtgärder.

Om kommunstyrelsen skulle besluta om en omfördelning av kommunfullmäktiges beslutade driftsramar för 2021 skulle detta innebära minskningar av motsvarande belopp för övriga nämnder. Därför återremitteras ärendet till social- och utbildningsnämnden för en fördjupad utredning kring vilka konsekvenser ett uteblivet ökat anslag skulle innebära.

Beslutsunderlag

1. Finansutskottet den 8 juni 2021 § 14
2. Beslut social- och utbildningsnämnden den 26 maj 2021 § 68.
3. Tjänsteskrivelse SUN 2021/322-04 daterad den 21 maj 2021.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden
Social- och utbildningsförvaltningen för verkställighet
Akten

2021-09-08

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 72

Dnr 2020/690 – 71

Förskolekön augusti 2021 - Rapport

Beslut

Arbetsutskottet ger förvaltningen i uppdrag att i tjänsteskrivelsen till social- och utbildningsnämndens möte den 22 september 2021, och även i kommande rapporter till nämnden, komplettera med antal lediga förskoleplatser i Marnäsområdet.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av beläggning, kösituation samt barngruppernas storlek.

Beskrivning av ärendet

Siffrorna är hämtade ur Tieto per 27 augusti 2021.

- 1417 st barn har en placering inom kommunens förskola.
- 44 st barn står i kö till plats under höstterminen.
- 16 st har tackat nej till skäligt erbjudande inför höstterminen.
- 68 barn står i kö till plats under vårterminen.
- 120 st förskoleplatser finns till förfogande, varav 43 st i centrala Ludvika och 77 st platser utanför centrala Ludvika.
- Per den 27 augusti ligger barngruppensstorlek på 15,7 barn per avdelning.
- När förvaltningen har placerat på alla tillgängliga platser inom kommunen landar barngruppernas storlek på 17,1 barn per avdelning.
- 52 % av barnen på förskolan är i åldern 1-3 år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 30 augusti 2021.

Kösituationen 2021-08-27.

Behandling

Mohammed Alkazhami (S) yrkar att tjänsteskrivelsen till social- och utbildningsnämnden den 22 september kompletteras med antal lediga förskoleplatser i Marnäsområdet och även i kommande rapporter till nämnden.

Ordförande ställer frågan om arbetsutskottet kan besluta enligt yrkandet och finner att arbetsutskottet beslutat enligt detta.

Beslut skickas till

Verksamhetschef förskola för verkställighet

Social- och utbildningsnämnden

Akten

Kansli
Ulrika N. Eriksson
ulrika.norbergeriksson@ludvika.se

Ert datum

Social- och utbildningsnämnden

Förskolekön augusti 2021 - Rapport

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av beläggning, kösituation samt barngruppernas storlek.

Sammanfattning

Siffrorna är hämtade ur Tieto per 27 augusti 2021.

- 1417 st barn har en placering inom kommunens förskola.
- 44 st barn står i kö till plats under höstterminen.
- 16 st har tackat nej till skäligt erbjudande inför höstterminen.
- 68 barn står i kö till plats under vårterminen.
- 120 st förskoleplatser finns till förfogande, varav 43 st i centrala Ludvika och 77 st platser utanför centrala Ludvika.
- Per den 27 augusti ligger barngruppensstorlek på 15,7 barn per avdelning.
- När förvaltningen har placerat på alla tillgängliga platser inom kommunen landar barngruppernas storlek på 17,1 barn per avdelning.
- 52 % av barnen på förskolan är i åldern 1-3 år.

Beskrivning av ärendet

Erbjudande av förskola

"Barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolpliketen ska erbjudas förskola. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan. Barn ska även i andra fall än som avses i 5 och 6 §§ erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

Barn ska från och med höstterminen det år barnet fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året, om inte annat följer av 5-7 §§"

Skollagen 2010 kap. 8 § 3, 5, 6, 7 och 4

När vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska skyndsamt erbjudas förskola.

Erbjudanden inom Ludvikas förskolor

Platserbjudanden har kontinuerligt gått ut till barn och familjer sedan mitten av april 2021. Erbjudanden hanteras fortlöpande under hösten i förhållande till antalet kvarvarande platser.

Placering och kö statistik, augusti 2021

Siffrorna är hämtade ur Tieto per 27 augusti 2021.

- 1417 st barn har en placering inom kommunens förskola.
- 44 st barn står i kö till plats under höstterminen.
- 16 st har tackat nej till skäligt erbjudande inför höstterminen.
- 68 barn står i kö till plats under vårterminen.
- 120 st förskoleplatser finns till förfogande, varav 43 st i centrala Ludvika och 77 st platser utanför centrala Ludvika.
- Per den 27 augusti ligger barngruppensstorlek på 15,7 barn per avdelning.
- När förvaltningen har placerat på alla tillgängliga platser inom kommunen landar barngruppernas storlek på 17,1 barn per avdelning.
- 52 % av barnen på förskolan är i åldern 1-3 år.

Barngruppernas storlek, åldersfördelning och timtid

Per den 27 augusti ligger barngruppernas storlek i Ludvika på 15,7 barn per avdelning. När förvaltningen har placerat på alla tillgängliga platser inom kommunen och minskat 2 avdelningar på Björkås förskola blir barngruppernas storlek 17,5 barn per avdelning. Skolverkets riktmärke är 9-12 st barn i åldersgruppen ett till tre år. 12-15 st barn i åldersgruppen tre till fem år.

Statistiken för snittnärvarotiden baseras på att vårdnadshavarna lämnar in aktuella tider till förvaltningen. Per den 27 augusti visar statistik att Håksbergs förskola har högst timtid per barn, 32 timmar och Sunnansjö förskola lägst timtid per barn, 11 timmar. Den stora diskrepansen kan till viss del förklaras med att vårdnadshavare inte har använt kommunens digitala e-tjänst för registrering.

52% av de 1417 placerade barnen är i åldern 1-3 år. Tio förskolor har högre andel barn inom åldern 1-3 än kommunsnittet.

Platsbehov under utbildningsåret 2020/2021

Skollagen 8 kap 3-7§ anger barns rätt till erbjudande av förskola. Detta i relation till vårdnadshavares behov och antal platser inom utbildningen. Det innebär att förskolan måste ha platser att erbjuda under hela utbildningsåret augusti till juni.

Tabellen nedan visar förskolans placeringsstatistik under året 2020/2021

	Augusti	December	Januari	April	Augusti
Placerade barn	1463	1523	1544	1530	1417
Lediga platser	118	69	17	24	120
Antal barn i kö HT/VT	31 / 36	18 / 62	/ 100	/ 13	44/68
Tackat nej till skäligt erbjudande	15	50	23	84	16
Barngruppernas storlek*alla platser	17,2	17,3	17,2	17,1	17,1
Andel % i åldern 1-3 år		54%	34%	35%	52%
Snitttimtid per barn		25,2	25,8	25,9	20,9

Framtida förändringar gällande utbildningsplatser under 2022

Beräknade utbildningsplatser utifrån kö redovisningen 210825, OBS; utan parametern födda barn.

Beräknade utbildningsplatser VT 2022	Antal platser	Antal avd	Antal placerade	Underskott eller överskott av platser	Antal platser 15 barn per avdelning	Underskott eller överskott av platser	Antal i kö
Ludvika kommun	1537	90	1417	120	1350	-67	112
Ludvika Kommun, centrala delar	1108	66	1029	79	990	-38	47
Ludvika Kommun, centrala delar inkl etableringar	1252	75	1029	223	1125	96	49
Marnäs (Bis/Hill/Skogsgl/ Ljunghällen/Håksberg)	313	20	264	49	300	36	7
Vasa (Sten/Plu/Freden/Mag)	223	13	224	-1	195	-29	20
Lorens (Öst/LaG/Lär/Lyc/Sol/Bäret)	362	21	336	26	315	-21	5
Jun/Knu (Jun/Knu/Hög)	148	8	142	6	120	-22	10
Sörvik	62	4	63	-1	60	-2	5
Moduler Marnäs	90	6	0	0	90	90	
Privat aktör Håksberg	54	3	0	0	45	54	2

Social- och utbildningsnämndens beslut den 210825 att flytta utbildningsplatserna från Håksberg till Marnäs området innebär att Marnäs förskole område utifrån kö redovisningen hämtad den 210827 kan uppvisa ett planerat nyttjande av 264 platser utav områdets 313 platser.

I Ludvika Kommuns totala antal platser, redovisas per 210827 även förskolor där rektor under hösten 2021 kommer att göra anpassningar i sin verksamhet, då barnantalet minskat. Ett exempel är Grängesberg där förskolan kommer att minska med ca 20 utbildningsplatser hösten 2021.

Slutsats

Förvaltningen kommer under hösten gå ut med skäligt platsererbjudande, men inte kunna erbjuda i förhållande till vart behoven finns.

Många av Ludvikas förskolor ligger högre än skolverkets riktlinjer för barngruppernas storlek. En minskning med 2,0 barn per avdelning, med avsikt att nå det politiska målet 15 barn per barngrupp kräver ytterligare 180 platser inom kommunen.

Av erfarenhet vet förvaltningen att barns närvarosnittid varierar något i början av terminerna för att sedan stabilisera sig. En förskola med hög timtid och låg ålder på barnen är resurskrävande vad gäller personaltäthet i syfte att ge barnen förutsättningar för omvårdnad, lärande och utveckling, hög måluppfyllelse.

För att påvisa ett mer riktat platsbehov krävs det att förvaltningen redovisar förhållandet antalet födda, beräknat platsbehovet på 85% samt antalet utbildningsplatser. Redogörelsen under rubriken framtida utbildningsplatser är inte komplett utifrån ett framtida kommunbehov, då födelsesiffrorna inte redovisas. (Prognosen för utbildningsplatser 2022-2026 inom förskolan redovisas på social-och utbildningsnämnden 211027)

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen genomför månadsvisa avstämningar med ansvarig rektor, i syfte att tidigt hantera ev förändringar gällande barnplaceringar och anställningar. Under hösten 2021, vittnar både förvaltningen och rektorerna att barnantalet har minskat inom områden som tidigare höstar alltid har fyllt sina platser. Konsekvensen blir att rektor får arbeta med ett icke beräknat underskott på kort tid.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Ulrika N. Eriksson
Verksamhetschef

Bilagor

Kösituationen 2021-08-27

Beläggning och kösituation, förskola - Ludvika kommun

Rapportdatum:

2021-08-27

Förskola	Antal avd	Antal plac barn	Lediga platser	Totalt antalet platser barn/avd	Nuläget barn/avd	Antal 15 tim barn	Snittitid per barn	Antal 1-3 år	Andel 1-3 år %
Biskopsnäset	3	50	0	16,7	16,7	10	25,7	27	54%
Bäret	5	72	8	16,0	14,4	42	14,89	44	61%
Freden	6	100	0	16,7	16,7	44	16,0	56	56%
Gonäs	3	43	7	16,7	14,3	6	15,9	22	51%
Hillängen	6	92	0	15,3	15,3	59	12,5	55	60%
Håksberg	3	54	0	18,0	18,0	10	32,0	18	33%
Högberget	2	35	0	17,5	17,5	13	19,2	18	51%
Junibacken	3	53	0	17,7	17,7	7	19,7	36	68%
Knutsbo	3	54	0	18,0	18,0	6	31,4	19	35%
Ludvika Gård	3	49	5	18,0	16,3	40	16,6	25	51%
Lyckan	2	39	0	19,5	19,5	4	26,7	18	46%
Lärkan	2	28	9	18,5	14,0	10	17,2	15	54%
Magneten	2	37	0	18,5	18,5	9	22,4	16	43%
Pluto	2	30	0	15,0	15,0	10	18,8	23	77%
Skogsglantan	5	68	11	15,8	13,6	26	20,2	41	60%
Solsidan	6	99	1	16,7	16,5	25	22,0	55	56%
Stensveden	3	57	0	19,0	19,0	9	25,9	27	47%
Sörvik	4	63	0	15,8	15,8	5	28,5	30	48%
Östansbo	3	49	9	19,3	16,3	9	28,4	23	47%
Björkås	7	80	35	16,4	11,4	11	27,4	39	49%
Lilla Park	2	39	1	20,0	19,5	13	14,5	22	56%
Stallbacken	3	46	10	18,7	15,3	14	24,8	23	50%
Fredriksberg	2	31	2	16,5	15,5	11	23,6	9	29%
Nyhammar	5	79	6	17,0	15,8	18	15,8	37	47%
Saxdalen	2	25	10	17,5	12,5	7	13,3	11	44%
Sunnansjö	3	45	6	17,0	15,0	9	11,2	22	49%
TOTALT	90	1417	120	17,1	15,7	427	20,9	731	52%

Förskola	Nyplacering kö		Uppgett Sysselsättning (antal)	Fått skäligt erbjudande tackat nej
	Vår 2021	Höst 2021		
Biskopsnäset	0	0		
Bäret	0	0		9
Freden	4	1	1	0
Gonäs	8	3	0	0
Hillängen	0	2	1	0
Håksberg	0	2	2	0
Högberget	0	3	2	0
Junibacken	1	4	2	0
Knutsbo	0	3	2	0
Ludvika Gård	0	1	1	3
Lyckan	2	2	1	0
Lärkan	0	0	0	0
Magneten	3	4	5	0
Pluto	0	0	0	0
Skogsglantan	0	3	2	1
Solsidan	0	0	0	1
Stensveden	6	2	7	1
Sörvik	4	1	5	1
Östansbo	0	0	0	0
Björkås	8	1	0	0
Lilla Park	2	4	0	0
Stallbacken	6	1	0	0
Fredriksberg	8	0	0	0
Nyhammar	15	3	0	0
Saxdalen	1	2	0	0
Sunnansjö		2	0	0
TOTALT	68	44	31	16

Social-och utbildningsnämnden

Kvalitetsrapport 2020/2021, utbildning förskola

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av rapporten.

Beskrivning av ärendet

Kvalitetsrapporten är en resultatsammanställning av utbildningen inom alla kommunens förskolor. Läroplansmål, kommunövergripande mål och organisationens förutsättningar har under året analyserats på flera nivåer och utgör grunden till rapporten.

Det som är direkt märkbart på förskolans kvalitet är andelen legitimerade förskollärare, barngruppernas storlek och personalens arbetsmiljö. Arbetsmiljön innefattar bland annat tillgången till utbildade kollegor, adekvata arbetsverktyg, planeringstid och tillgången till specialpedagogisk kompetens.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader.

Vill Social- och utbildningsnämnden nå kommunens mål för barn och unga, bli en av landets bästa skolkommuner krävs det att framtida beslut tas och medel satsas på mindre barngrupper och högre förskolläraryrke direkt kvalitets höjande åtgärder.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Ulrika N. Eriksson
Verksamhetschef Förskola

Bilagor

1. Kvalitetsrapport 2020/2021, utbildning förskola

Beslut skickas till

Klicka eller tryck här för att ange text.

Social- och utbildningsförvaltningen
Ulrika N. Eriksson
ulrika.norbergeriksson@ludvika.se

Kvalitetsrapport 2020/2021, utbildning Förskola, Ludvika Kommun

Innehåll

1	Inledning och mål.....	3
	Nationella styrdokument.....	3
	Mål 3	
2	Kvalitetsarbete.....	3
	Styrkort.....	4
3	Utbildningsstruktur och förutsättningar.....	5
	Antalet födda i Ludvika	6
	Barngruppens storlek	6
	Förskoleplatser.....	6
	Avgiftsfinansiering	6
	Analys 6	
	Personalsammansättning	7
	Analys 8	
	Rektors uppdrag.....	8
	Analys 9	
4	Tillgängliga lärmiljöer	9
	Tidig insats via specialpedagogiskt stöd	9
	Barnhälso team (BHT).....	9
	Modersmålsstöd på förskolan.....	10
	Finskt förvaltningsområde.....	10
	Analys 11	
5	Arbetsmiljö.....	12
	Förskollära ansvar	12
	Förutsättningar	12
	Covid-19 påverkan på arbetsmiljö och undervisning.	12
	Analys 13	
6	Central genomförd kompetensutveckling inom förskolan 2020-2021	13
	
	Analys 14	
7	Resultatredovisning 2020/2021	14
	I våra förskolor använder personalen miljö och material samt barnens lek i syfte att stimulera utveckling och lärande.....	14
	I våra förskolor stimulerar och utmanar personalen barnens språk- kommunikation- och matematiska utveckling samt barnens intresse för naturvetenskap och teknik.....	16
	I våra förskolor stimulerar och stärker personalen barnens intresse för att erövra nya kunskaper och färdigheter	17
	Barns delaktighet och inflytande	18
	Förskola och hem	18
8	Förbättringsområden, för bättre undervisning 2021/2022.....	19

1 Inledning och mål

Nationella styrdokument

Utbildningen i förskolan styrs av både kommunala och statliga mål. De statliga styrdokumenterna är skollagen och läroplan. Av skollagen (2010:800) framgår det att utbildningen i förskolan syftar till att inhämta och utveckla kunskaper och värden. 1 juli 2019 fick förskolan en ny läroplan, Lpfö 18. Lpfö 18 består av; förskolans värdegrund, uppdrag samt mål och riktlinjer. Lpfö 18 anger också en förväntad ansvarsfördelning för rektor, förskollärare och arbetslag.

De kommunala målen beslutas av kommunstyrelsen och social- och utbildningsnämnden.

Mål

Utbildningen ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Lpfö 18 anger vad utbildningen på förskolan, ska ge varje barn förutsättningar att utveckla. Målen ryms under tre huvudområden. Normer och värden; omsorg, utveckling och lärande; barns delaktighet och lärande. Utbildningen i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och samhällets grundläggande demokratiska värderingar.

De kommunövergripande målarbetet åren 2016-2020, består av en vision, tre målområden, fem mål samt 18 resultatmål. Målen syftar till vad kommunen ska åstadkomma för invånarna (resultat).

Kommunvision: "Ludvika är framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun. Strategiska målområden, barn och unga, arbete och näringsliv samt livsmiljö. De kommunövergripande målen för 2016-2020 är att Ludvika ska vara:

En av landets bästa skolkommuner.

En bra kommun att växa upp i.

En tillväxtkommun.

En bra kommun att leva i.

En miljövänlig kommun.

Social- och utbildningsnämnden har använt målstyrning med stöd av balanserade styrkort utifrån de kommunövergripande målen under utbildningsåret 2020/2021.

2 Kvalitetsarbete

I det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunen och nämndens verksamheter används målstyrning som metod, dvs. på samtliga utbildningsnivåer sätts gemensamma mål som regelbundet följs upp på olika nivåer inom utbildningen.

Enligt skollagen (2010:800), 1 kap, ska utbildningen i förskolan vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Varje förskola ska bedriva ett systematiskt

kvalitetsarbete där utbildningens kvalitet, kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följs upp, utvärderas och utvecklas. Rektor ansvarar för att undervisningen genomförs utifrån nationella mål, krav och riktlinjer. Rektor ansvarar också för att all personal får förutsättningar att medverka i det systematiska kvalitetsarbetet.

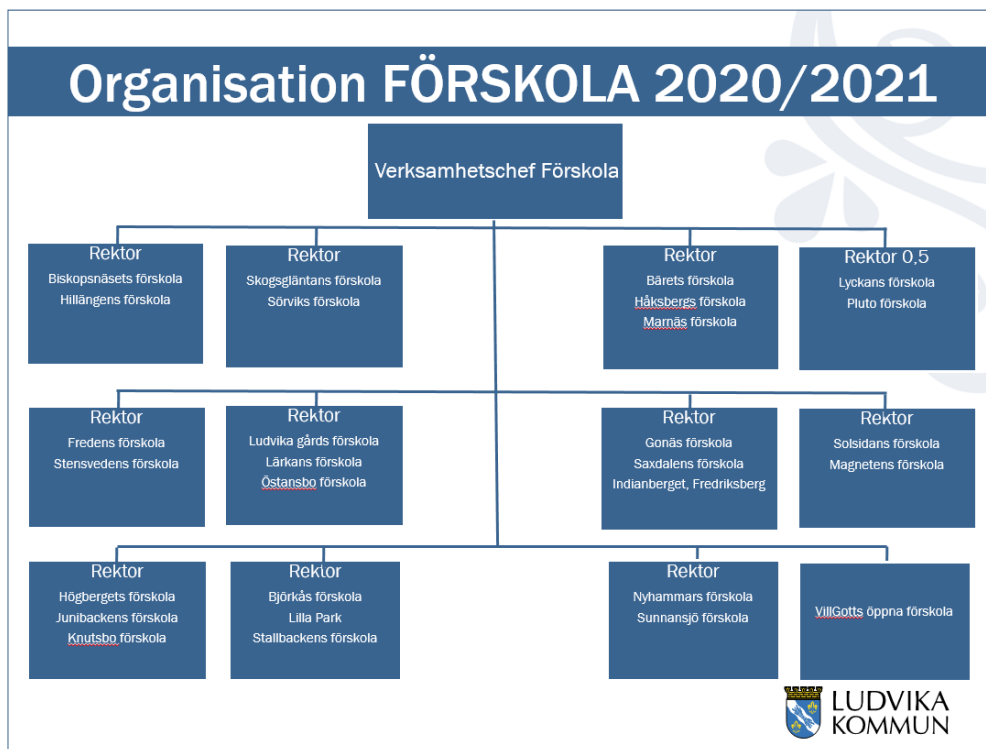
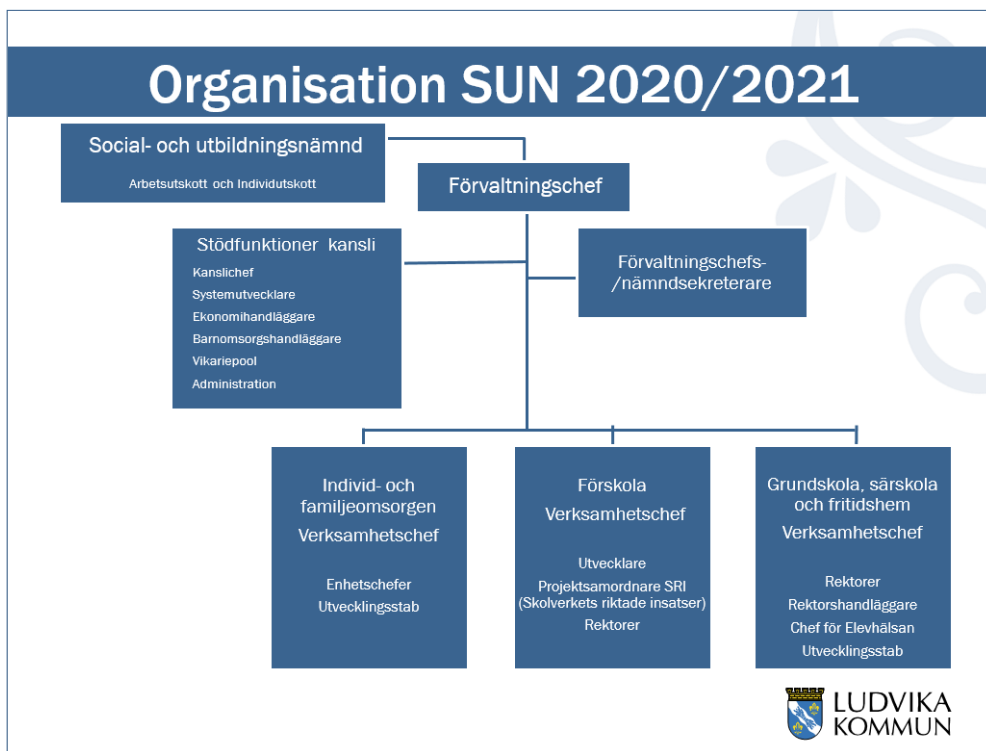
Kvalitetsarbetet bygger på löpande utvärderingar och uppföljningar, veckovis samt terminsvis, i syfte att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. utbildningens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Förskollärare ansvarar för att resultat analyseras och arbetsprocesser utvecklas och åtgärder vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att leka, lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan.

Denna kvalitetsrapport är en resultatsammanställning av utbildningen inom alla kommunens förskolor. Läroplansmål, utvecklingsområden, kommunövergripande mål och organisationens förutsättningar har under året analyserats och ligger till grund för kommande verksamhetsplan.

Styrkort

Vision: Lustfyllt lärande genom lek och samspel							
Styrkort 2020-2021							
Målgrupp:	Förskolan		Resultat	Måltal	Resultat	Måltal	Resultat
Strategiska målområden	Kommunövergripande mål	Styrtal	2018	2019	2019	2020	2020
Barn och unga	En av landets bästa skolkommuner	I våra förskolor använder personalen miljö och material samt barnens lek i syfte att stimulera utveckling och lärande.	80%	90%	84%	95%	84%
		I våra förskolor stimulerar och utmanar personalen barnens språk-, kommunikations- och matematiska utveckling samt barnens intresse för naturvetenskap och teknik.	75%	90%	78%	95%	79%
		I våra förskolor stimulerar och stärker personalen barnens intresse för att erövra nya kunskaper och färdigheter.	78%	90%	83%	95%	87%
	En bra kommun att växa upp i	Antal inskrivna barn per förskoleavdelning	16,7	16,5	17,1	15	17,1
Verksamhetschef gör verksamhetsbesök utifrån riktat område, deltar på tex ett Barnhälsoteamsmöte per enhet.		-	100%	-	100%	-	
Andelen barn som upplever de har inflytande över sitt lärande		96,1%	98%	-	99%	-	
Livsmiljö	En bra kommun att leva i	Samtliga 4-5 åringar har jobbat med NTA- naturvetenskap som lärområde	85%	100%	90%	100%	92%
		Samtliga 5-åringar har jobbat med programmering	90%	100%	90%	100%	84%
		Vårdnadshavarna är nöjda med bemötandet inom förskolan	99%	99%	-	100%	92%
			Resultat	Måltal	Resultat	Måltal	Resultat
Interna målområden		Styrtal	2018	2019	2019	2020	2020
		Den samlade sjukfrånvaron inom förskoleverksamheten	8,87%	5,00%	9,97%	5,00%	11,42%
		Andelen lärare i förskolan med pedagogisk högskoleexamen	41%	43%	41%	66%	40%
Ekonomi		Ekonomi i balans; avvikelse mot rambudget, Förskoleverksamheten	5,1%		2,80%		3,70%

3 Utbildningsstruktur och förutsättningar

Antalet födda i Ludvika

Förskolan i Ludvika har byggts ut i förhållande till det ökade platsbehovet. Under de senaste åren har födelsetalet per år varierat, men förvaltningen kan följa en generellt stadig ökning bortsett från 2018 samt 2020 då andelen födda barn minskade.

2010	287 barn
2015	348 barn
2019	328 barn
2020	298 barn

Barngruppens storlek

Statistik visar att Ludvika under de två senaste utbildningsåren gått från 16,7 barn per barngrupp 2018/2019 till 17,1 barn per barngrupp 2020/2021. Rikssnittet 2019 låg på 15,3 barn.

Förskoleplatser

Utbildningsplatserna på förskolan ska vara tillgängliga året runt för att förvaltningen ska kunna erbjuda platser inom lagkravet på 4 månader. Generellt har förskolan ett lägre antal inskrivna barn på hösten i förhållande till vårterminen samt att kön till förskolan alltid ökar under våren.

29 januari 2021 hade 1544 barn förskoleplats. Dessa barn var fördelade på 26 förskolor och 91 avdelningar. Förvaltningen hade ca 100 barn i kö under våren 2021 men av det antalet tackade ca 85 stycken familjer nej till förskoleplacering samma termin.

Marnäs förskola har avetablerats från de tillfälliga lokalerna och ingick i Skogsgläntans förskola. Arbetet med de sedan länge planerade 90 platserna i Ljunghällens lokaler har stått still under året.

Avgiftsfinansiering

2019 kostade en förskoleplats i Ludvika Kommun 148 147¹ kronor, i jämförelse med liknande kommuner ligger kostnaden för en förskoleplats på 158 500² kr.

Analys

Insatser har gjorts under året för att bereda platser inom förskolan i förhållande till efterfrågan och barnafödslar. Utifrån lagkravet om skäligt erbjudande samt kön var förskolan statistiskt sett i behov av de planerade 90 platserna på Ljunghällen. Situationen med pandemi Covid-19 bidrog till att förvaltningen kunde hantera platstillgången under utbildningsåret 2020/2021. Familjer tackade nej till platserbudanden under våren vilket resulterade i att kravet på antal avdelningar sjönk och nyetablerade förskolor, främst Båret, inte fylldes i den omfattning som beräknats.

¹ Kolada 200930

² Kolada 200930

Förvaltningen bedömer att situationen gällande platser i hög andel är en följd av pandemin Covid-19 och de påverkansföljder som samhället har fått möta med bland annat förändrade arbets- och studieförhållanden.

Förskolans uppdrag utgår från att barnen ska få utvecklas individuellt men tillsammans i grupp. Då måste grupperna fungera. Över tid har barngrupperna åter blivit större i Ludvika, de har gått från 16,7 till 17,1 och barns närvarotid har ökat medan personaltätheten har minskat.

	Ht 2019	Vt 2020	Ht 2020	VT 2021
<i>Antal barn</i>	1386	1553	1445	1544
<i>Barngruppens storlek</i>	16,2	17,0	17,5	17,1

Skolverket fick i uppdrag att 2015 återinföra riktmärke för barngruppernas storlek i förskolan. Riktmärken skulle införas i kommentarer till allmänna råd om förskolan och baseras på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet med utgångspunkt i pedagogisk, utvecklings- och socialpsykologisk forskning. Skolverkets riktmärke är 9-12 st barn i åldersgruppen ett till tre år. 12-15 st barn i åldersgruppen tre till fem år.

Förvaltningen arbetar för att tillskapa fler förskoleplatser, 90 platser planeras för att tillgodose kommunens kö samt 90 platser för att påbörja arbetet med mindre barngrupper. Forskning exempelvis Alvestad m fl 2013 visar att den främsta utmaningen för personal i förskolan är storleken på barngruppen. Williams, Sheridan och Pramling Samuelsson, 2016 lyfter fram resultat av studier som visar att antalet barn i gruppen har betydelse för förskollärares val och bortval av målområden och arbetssätt. Tidsfaktorn blir viktig för förskollärarna och barns delaktighet och inflytande minskar när barnantalet ökar. Det kan innebära att förskollärare medvetet väljer bort att arbeta utifrån läroplanen och istället bygger verksamheten på ett innehåll med slumpmässiga val. Antalet barn i barngrupperna är ett direkt kvalitetsmått inom förskolan och i Ludvika har detta kvalitetsmått blivit sämre. Barngrupperna har under utbildningsåret 2020/2021 varit större än vad skolverket och forskning påvisar som god kvalitet, varpå utbildningskvalitén i Ludvikas förskolor mätt i antalet barn har försämrats.

Personalsammansättning

I Skollagen (2010:800), 2 kap, 13 § står det: ”Att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen”. Vidare står det under 2 kap, 15 § ”En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver” Ansvaret för undervisningen inom förskolans utbildning ligger på förskollärarna. Vid varje terminsstart rapporterar rektorena den faktiska personalbemanningen per förskola till förvaltningen. I grunden har varje förskola en samverkad organisation med en bemanning på cirka 66 % förskollärare och 33% barnskötare.

	<i>Ht</i> 2019	<i>Vt</i> 2020	<i>Ht</i> 2020	<i>VT</i> 2021
<i>Antal barn</i>	1386	1553	1445	1544
<i>Totalt antal personal, årsarbetare</i>	290	290	274	283
<i>Andel legitimerade förskollärare utifrån grundbemanning</i>	66%	66%	66%	66%
<i>Andel tillsatta tjänster med legitimerade förskollärare är</i>	34%	37%	39%	38%
<i>Andel anställda med pedagogisk högskoleexamen</i>	41%	40%	42%	37%
<i>Andel förskollärare med eget avdelningsansvar</i>	30%	40%	41%	42%

Andelen behöriga förskollärare våren 2021 var 38 procent i Ludvika kommun. 42 procent av dessa, nästan 45 stycken är enda förskolläraren på en avdelning eller en förskola.

Analys

Vid rapporteringen för vårterminen 2021 framkom det att Ludvika kommun hade 37 procent andel pedagoger med högskoleexamen och 38 procent behöriga förskollärare. Kommunen har en stor spridning på kompetens och utbildningsbakgrund hos våra anställda. En stor andel av våra förskollärare är ensamarbetande i uppdraget att vara undervisningsbärare och kvalitetssäkrare på en avdelning och ett fåtal bär också ansvaret på en hel förskola.

För att ge våra barn en hög kvalitet på sitt lärande i förskolan och för att kunna genomföra uppdragen i Läroplan för förskolan, behöver förvaltningen höja andelen förskollärare. För att göra det måste förvaltningen erbjuda; uppdaterade och relevanta arbetsverktyg, jämförbar god lön, god arbetsmiljö, bra anställningsförmåner och bra möjligheter till egen utveckling i yrket.

Förvaltningens förskoleverksamheter ansöker varje år om att bli partnerförskolor i samarbete med högskolan Dalarna. Att ta emot förskollärarstudierande från lärosätet, är en viktig rekryteringsbas i att senare kunna erbjuda studenterna anställning. Under året har förskolan haft två områden som tillsammans arbetat som partnerförskolor mot Högskolan Dalarna; Grängesberg och Nyhammar/Sunnansjö. Framgent ser förvaltningen med stor oro på den bristande möjlighet att rekrytera legitimerad personal via samarbetet med Högskolan Dalarna då lärosätet blivit av med sin examinationsrättighet för förskollärare.

Rektors uppdrag

Enligt skollagen ska alla rektorer som anställs i förskolan och andra skolformer gå den obligatoriska befattningsutbildningen för rektorer. Utbildningen är en uppdragsutbildning som innehåller pedagogiskt ledarskap, grundläggande juridik, skollagskunskap, arbetsrätt och arbetsmiljöfrågor.

Analys

Ludvika har under utbildningsåret haft 10,5 stycken rektorstjänster inom Förskolan. Fyra av rektorerna har under året deltagit i rektorsutbildningen via Uppsala Universitet.

Alla rektorer beroende på tjänstgöringsgrad har ansvar för att leda 1-4 förskolor, 25-45 anställda, 90-238 barn och deras vårdnadshavare.

Rektorerna leder och ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet på sina förskolor. Förutom det statliga ansvaret som pedagogiska ledare har de arbetsmiljöansvar, objektsansvar och budgetansvar per förskola. Samtliga rektorer har lite administrativt stöd.

Objektssansvaret är ett innehållsrikt ansvar, något som rektorerna har problematiserat under året. Detta utifrån att befogenheterna inte upplevs komma med ansvaret, något som tar mycket tid från huvuduppdraget.

Pedagogiskt ledarskap är allt som handlar om att tolka målen samt beskriva aktiviteter för en god målnuppfyllelse i relation till de nationella målen i förskolan och för att förbättra resultatet så att varje barn når så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling. Det betyder att rektor måste ha kunskap om och kompetens för att tolka uppdraget, omsätta det i undervisning, leda och styra lärprocesser, samt skapa förståelse hos medarbetarna för samband mellan insats och resultat. (från Skolinspektionsrapport).

Forskare vid Umeå universitet påvisar i sin forskning att närhet till chefen är viktigt för god arbetsmiljö (2018). Målet med rapporten är att visa vad som krävs för att förskolepersonalen ska kunna göra ett bra pedagogiskt arbete – och samtidigt må bra. Det handlar om ledarskap, bemanning, utbildning och kompetensutveckling.

4 Tillgängliga lärmiljöer

Tidig insats via specialpedagogiskt stöd

Specialpedagogerna arbetar på uppdrag av rektor. Genom handledning och konsultativa samtal ska de ge stöd till personalen på förskolorna. Specialpedagogerna är utbildade för att vara med i utveckling- och organisatoriska samtal för att skapa de bästa lärmiljöerna för förskolebarnen. Specialpedagogen är med i undervisningen under ledning av rektor. Under utbildningsåret har specialpedagogerna arbetat fram ett nytt kartläggningmaterial.

Barnhälsoteam (BHT)

Barnhälsoteam genomförs på respektive förskola och avdelningar, en gång per termin. Som grund gör rektor och specialpedagog utbildningsobservationer på alla avdelningar. Observationerna utgår från målen i Lpfö18 samt förskolans egna förbättringsområden i syfte att förskolan ska skapa de bästa förutsättningarna för barnen på avdelningen, i deras rätt till undervisning. På barnhälsoteamet följer rektor och specialpedagog upp utbildningen genom kollegiala samtal tillsammans med respektive arbetslag. Samtalen kan resultera i

en planering på Unikum, fördjupad kartläggning eller ”Handlingsplan för pedagoger” som sedan följs upp och utvärderas.

Barnhälsoteam genomförs också en gång i månaden på övergripande, tvärprofessionell nivå. Då deltar verksamhetschef förskola, verksamhetschef IFO, Barnhälsovården, barn och ungdomspsykiatri, habilitering och logoped. En rektor, specialpedagog, förskollärare eller barnskötare deltar per gång från berörd förskola. Vårdnadshavarna måste ge sitt samtycke till samverkan annars gäller sekretess.

Modersmålsstöd på förskolan

Andelen barn med annat modersmål har ökat i förskolan de senaste åren. I Ludvika finns förskolor utan flerspråkiga barn och förskolor med ca 98 procent av barn med annat modersmål. Utifrån närhetsprincipen och den segregerade bostadsmarknaden varierar barngruppernas sammansättning utifrån flerspråkigheten. Förskolorna arbetar ständigt med information och kunskaps-spridning om språkets betydelse till vårdnadshavare. Arbetet är oerhört viktigt då forskning visar att språket är nyckeln till barnens fortsatta skolgång och framtidsmöjligheter.

Skollagen tydliggör det uppdrag som vilar på verksamheten för att erbjuda modersmålsstöd i förskolan. ”Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att både utveckla det svenska språket och sitt modersmål”. Många förskolor har ordinarie personal med olika modersmål, men kommunen uppvisar en generell avsaknad av flerspråkiga, utbildade, behöriga förskollärare. Förskolorna i Ludvika arbetar språkstimulerande både kring svenska språket och barnens modersmål. Att dela upplevelsen av flera språk t ex att alla barn får lära sig visor och ord, att det finns barnböcker som går att lyssna på flera språk ett tillåtande klimat där barnen uppmanas att benämna och fråga vad olika saker heter på barnens modersmål lägger en grund för gemenskap och tillhörighet. Förskolans personal behöver utveckla sin kunskap och kompetens för att förskolan ska ta tillvara på den kulturella och sociala mötesplats den är. Alla barn ska få möjlighet att bli bekräftade och all personal bör ha kunskap om den kontext, vilken de verkar i. Modersmålsstöd på förskolan innebär att arbetslagen tar ansvar för och planerar för en interkulturell och flerspråkig miljö. Under året har Ludvika tillsammans med skolverket påbörjat samarbete utifrån deras riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barn och elevers lärande.

Finskt förvaltningsområde

Lagen om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken innebär att det finns ett grundskydd för fem nationella minoriteter: judar, samer, romer, tornedalingar och sverigefinnar. Kommunen har utifrån lagen ett ansvar att stärka och skydda de nationella minoriteterna. Ludvika kommun ingår sedan 2015 i ett finskt förvaltningsområde. Det innebär att kommunen åtagit sig ett utökat ansvar för förstärkt skydd för det finska språket. Kommunen ska erbjuda barn, vars vårdnadshavare begär det, plats i förskola där verksamheten

helt eller delvis bedrivs på finska. Kommunen erbjuder detta på förskolan Freden.

Analys

Den specialpedagogiska kompetensen har legat lägre under året med en avsaknad av två tjänster. Det har inneburit att specialpedagogerna har arbetat över stora geografiska områden och mot flera rektorer under hela året. De har inte haft möjlighet att stödja arbetslag i den mån det har behövts. Målet är att det på två rektorer ska finnas minst en specialpedagog.

Förskolan har många barn i behov av extraordinärt stöd i utbildningen, barn med autismdiagnoser har ökat. Forskning från bland annat Karolinska institutet visar att tidig insats är avgörande för små barn med autism. Ludvikas specialpedagoger deltar tillsammans med arbetslagen och habiliteringen i syfte att stärka, där behovet av tydliggörande pedagogik, alla barns rätt till språk och kommunikation, bildlig såväl som muntlig är som störst.

Tillgänglig lärmiljö är en grundsten i förskolans pedagogiska miljöer. Förskolan ska bedriva en tillgänglig undervisning för alla barn. Användandet av bilder, scheman och tydlighet i rutiner finns i varierad art på våra förskolor. Med implementeringen av det nya kartläggningsmaterialet kommer alla arbetslag att kartlägga utbildningen på organisation, grupp och individnivå. Där syfte och mål är att kartläggningsmaterialet bidrar till arbetslagens arbete att förebygga hinder och skapa möjligheter. Det ska synliggöra och utveckla den egna lärmiljön, såväl fysiska, pedagogiska som den sociala miljön på våra avdelningar och förskolor.

Utbildningsobservationer har under året genomförts i mindre skala än tidigare år. Rektor och specialpedagoger har varit restriktiva med att gå mellan förskolor och arbetslag under pandemin och smittspridning av covid-19, varpå barnhälsoteamen under året inte alltid har grundat sig på utbildningsobservationer. Barnhälsoteamen på övergripande nivå ställde om till digitala möten varpå de har genomförts som planerat.

Modersmålsstöd på förskolan innebär att arbetslagen bedriver en tillåtande flerspråkig miljö, utbildning. Det ska vara verksamheten som står för stödet. Ett målområde inom skolverkets riktade insatser är att förvaltningen tydliggör ord, begrepp och lagtext. Framtagande av riktlinjer och stödmaterial har genomförts under året med stöd av referensgrupper från förskolor och grundskolor tillsammans med projektsamordnare.

5 Arbetsmiljö

Förskollärares ansvar

Stor andel av våra förskollärare är ensamarbetande i uppdraget att vara undervisningsbärare och kvalitetssäkrare på en avdelning och ett fåtal bär också ansvaret på en hel förskola.

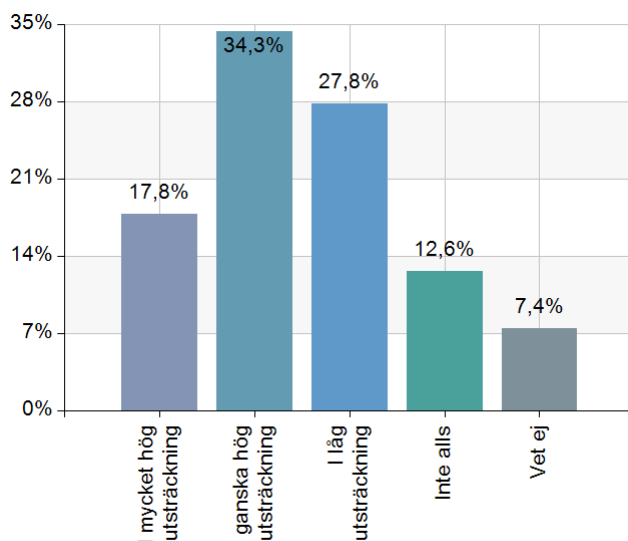
Förutsättningar

Förskolan är en arbetsplats inom kommunen där personalen under året inte har haft tillgång till adekvata arbetsverktyg, att dela en dator på tre, att inte ha arbetsplatser att sitta vid. Att ställa in planering för att täcka upp för frånvarande kollega är situationer som ofta varit förekommande på förskolan. Förvaltningen är medveten om att dessa situationer påverkar arbetsmiljön för många av de anställda och anses vara en del i den höga sjukfrånvaron som är på förskolan. Under utbildningsåret 2020/2021 relateras också i hög grad sjukfrånvaron till de tydliga restriktionerna utifrån pandemin och covid-19.

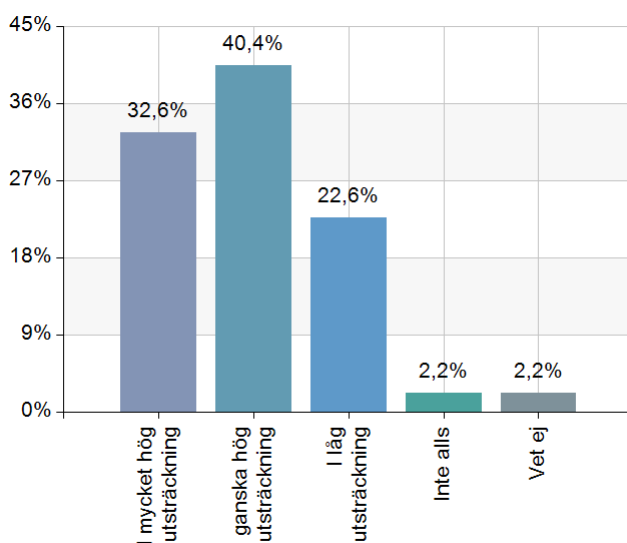
Resultatet för den samlade sjukfrånvaron januari till december 2020 uppgår till 11,4 procent.

Covid-19 påverkan på arbetsmiljö och undervisning.

I vilken utsträckning anser du, att du som anställd har varit delaktig i dialogen och utformandet av nya rutiner på förskolan i förhållande till Folkhälsomyndighetens direktiv?

Under året, i vilken utsträckning anser du att covid-19 har påverkat undervisningen på förskolan?

Analys

Analysen visar att det är korttidsfrånvaron som stigit under året och en stor påverkansfaktor har varit pandemin, covid-19. Att följa restriktioner, hålla avstånd och stanna hemma vid minsta symtom har bidragit till generell ökad frånvaro inom hela förskolan. Möjligheten att kunna arbeta hemifrån, delta på möten på distans har varit väldigt låg inom förskolan. Ungefär hälften av de anställda upplever att de har varit delaktiga i dialogen och utformandet av nya rutiner på förskolan. 73 procent anser att covid-19 har gjort påverkan på undervisningen inom förskolan.

6 Central genomförd kompetensutveckling inom förskolan 2020-2021

Skolverkets riktade insatser för ökad måluppfyllelse för barn och elever.

- *Emma Arneböck och Jan Jämte*- ”Att motverka rasism”
- *Per Brinkemo*- ”Från stat till klan”

Utbildningar för all personal

- *NTA*- anställda inom förskolan har genomgått grundutbildning samt en specifik ämnesläda, t.ex. vatten eller luft.

Centralt riktad kompetensutveckling

- Natur och teknik 7,5 högskolepoäng- ca 25 stycken barnskötare.
- Att handleda lärarstuderande - kurs för verksamhetsförlagda lärarutbildare 7,5 hp – ett tiotal förskollärare.
- Att handleda lärarstuderande del 2- Vetenskap och beprövad erfarenhet i undervisning och handledning 7,5 hp- en handfull förskollärare.

Analys

Genom skolverkets riktade insatser för ökad måluppfyllelse för barn och elever är grunden att alla anställda är delaktiga. Delad upplevelse och fokus ser förvaltningen som en framgångsfaktor för att nå effekt inom hela förskoleutbildningen. Värdegrundsarbetet har pågått genom modulerna; Att motverka rasism på respektive förskola följt av kollegiala samtal. Resultatet ses vara fördjupade insikter, ökad medvetenhet om rasism och dess uttrycksformer. Variationen av den strukturella rasism som finns inom utbildningen har börjat att synliggöras.

Oavsett huruvida förskolan kommer att ta emot lärarstudenter via Högskolan, så har vi en bred kompetensbehörighet hos våra anställda idag. Det ställer krav på våra medarbetare att handleda kollegor där förskollärare som undervisningsansvariga får en bra kunskapsbas att arbeta utifrån VFU-kurserna.

7 Resultatredovisning 2020/2021

Utbildningen på förskolan ska utgå ifrån en helhetssyn på barn och barns behov, omsorg, utveckling och lärande är centralt. Utbildningen ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Utbildningen på förskolan ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Lek, kreativitet, utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet. Undervisningen ska utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet. Implementeringen av läroplanen har under hela utbildningsåret funnits med parallellt i varje enhets utvecklingsområden. Den märkbara effekten ett år senare är att arbetslag i större grad tar ansvar för utbildningen och dess undervisning på flera nivåer. Vikten av ett fungerande systematiska kvalitetsarbete blir tydligt över hela utbildningen inom förskolan.

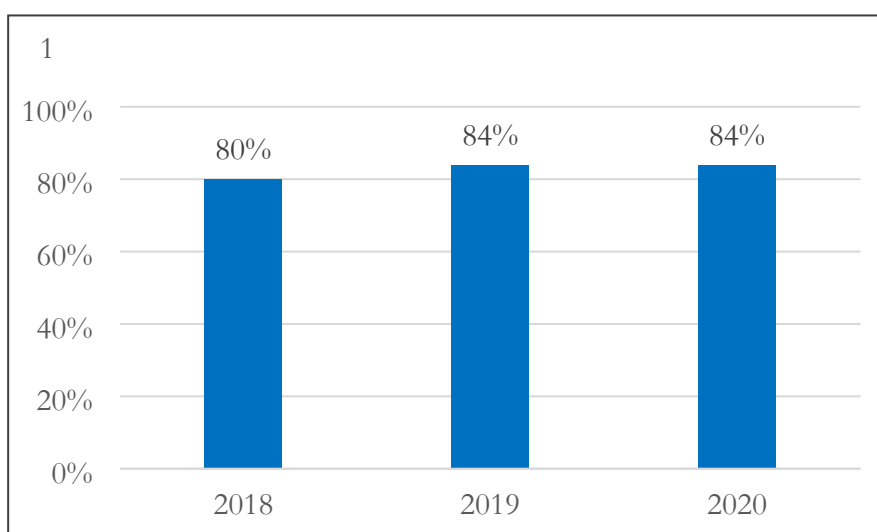
Var är vi? Vart ska vi?

Hur gör vi? Hur blev det?

Hur går vi vidare?

I våra förskolor använder personalen miljö och material samt barnens lek i syfte att stimulera utveckling och lärande.

Tabellen visar genomsnittresultatet för åren 2018, 2019, 2020 på en 100 % skala.

Analys

Sett över åren så ligger resultatet i linje med varandra. Differensen inom målområdet sträcker sig från 72 procent till 95 procent, en variation, ganska bred utifrån målområdets innehåll och läroplanens uppdrag. I våra förskolor använder pedagogerna miljö och material samt barnens lek i syfte att stimulera utveckling och lärande.

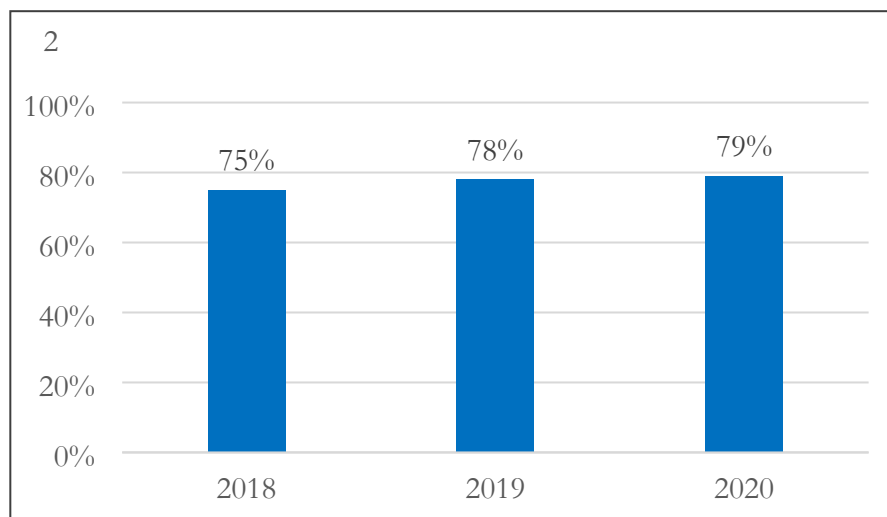
Alla förskolor har överlag genomfört miljöförändringar under året, utifrån barns behov och intressen. Den fysiska miljön i våra lokaler, ytornas fördelning och beskaffenhet bidrar till den grundläggande möjligheten som skiljer sig mellan äldre förskolor och nyare förskolor. Miljöer som tex atelje med tillgång till vatten finns som en naturlig del i nyare lokaler. Den andra påverkansfaktorn är pedagogernas egna förhållningssätt och kompetens kring miljöers inverkan på individer, samt lekens betydelse. Att använda digitala verktyg för att skapa interaktiva miljöer öppnar upp för en ny lekande miljö.

På förskolor med högt resultat, har pedagogerna dokumenterat och följt upp de genomförda miljöförändringarna. Använt material som gynnar fantasi och haft en bredare användning av transformativa leksaker. Det blir en märkbar skillnad när förskollärare och arbetslag har följt upp de didaktiska frågorna vad, varför och hur, att det tillförda lekmaterial har bidragit till barns utvecklade av lek. Genom att dokumentera framkommer ytterligare ett märkbart mått. Barns inspiration och lust till lek blir större på de förskolor som byter ut och utvecklar miljöer över tid, i förhållande till de förskolor vars miljöer tenderar att innehålla för mycket lekmaterial. Verktyg som bidrar till högre måluppfyllelse är lekgrupper, lekdagar där barnen har möjlighet att leka med ”nya” kompisar, inta olika roller och skapa förståelse kring turtagning. Lek-temalådor som också bidrar till språklig utveckling när samtalet om lådans tema blir i fokus. Delaktiga förskollärare och arbetslag som vägleder och förstärker lekens ramar för barnen. Barn som vägleds in i lek, utvecklar tillit till sin egna förmåga och blir trygga i sig själva. Att barn tidigt skapar sig en lärandeidentitet är en viktig framgångsfaktor

Ett övergripande förbättringsområde som framstår är strukturen kring planering, genomförande och användandet av ute- och närmiljön vid förskolorna. Detta för att stärka utbildningen över hela dagen, där undervisningssituationer blir framträdande både inne och ute. Att medvetet öppna upp för nya undervisningssituationer på ett lekfullt, planerat och strukturerat sätt.

I våra förskolor stimulerar och utmanar personalen barnens språk- kommunikation- och matematiska utveckling samt barnens intresse för naturvetenskap och teknik.

Tabellen visar genomsnittresultatet för åren 2018, 2019, 2020 på en 100% skala.

Analys

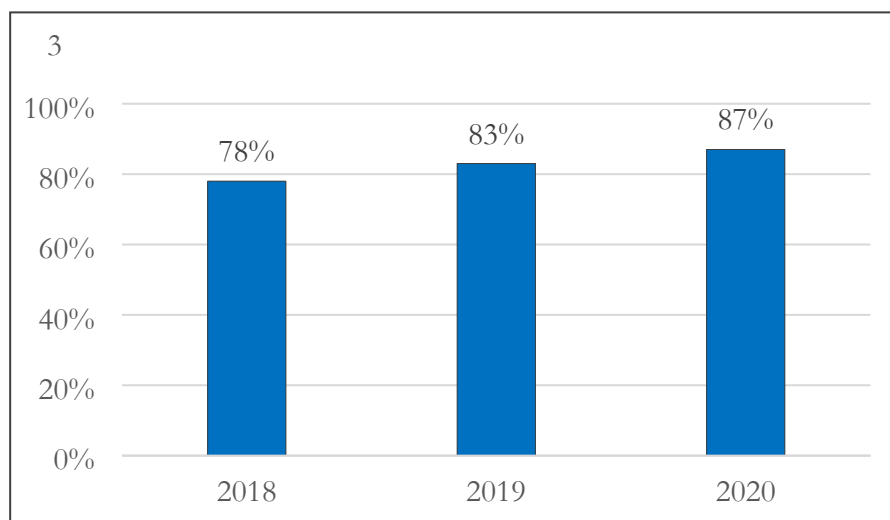
Målområdet ovan är det område där förskolorna uppvisar lägst målresultat, 79 procent och minst differens på 13 procentenheter, från 70 procent till 83 procent. Det är det område som över åren uppvisat lägst resultat men där förvaltningen också kan se att ett ämnesområde ligger högre än andra. Det område som personalen främst stimulerar och utmanar är språk och kommunikationsutvecklingen medan de matematiska, naturvetenskapliga och teknik området är det som skattas lägre.

Den märkbara skillnaden i resultatet är mellan områdena. Personal planerar och skapar undervisningssituationer med utgångspunkt på och inom de vardagliga rutinerna inom området språk och kommunikation. Specialpedagogerna har fokus på tydliggörande pedagogik i kollegiala samtal med arbetslag, bilder och tecken blir redskap för barn att uttrycka sig, förstå och göra sig förstådda från tidig ålder. Bilder, bildschema och tecken (AKK) förstärker kommunikation och dialog i vardagen. Det blir tydligt märkbart att barnen på förskolan utvecklar sin kroppsliga och språkliga kommunikation, barn erhåller ett utökat ordförråd då flera förskolor arbetar utifrån en metod som bygger på att intensivt språkbada barnen.

De äldre barnen är de som främst stimuleras och utmanas genom utforskande naturvetenskapligt arbete via NTA´s tematådor. Här påvisar forskning att barn som arbetar med Natur och Teknik för Alla har bättre förutsättningar för att nå högre måluppfyllelse inom naturvetenskapliga ämnen högre upp i skolåren. Rektorerans analyser påvisar dock att det naturvetenskapliga arbetet på förskolorna tenderar att endast bestå av NTA´s tematådor. Här uppvisar förskolan ett förbättringsområde att identifiera naturvetenskapliga fenomen i vardagen, planera, genomföra och analysera undervisningssituationer med utgångspunkt i Lpfö 18 och de vardagliga rutinerna. Det matematiska, naturvetenskapliga och tekniska medvetandet och förhållningssättet har förstärkts hos ett antal barnskötare som fått förmånen att läsa natur och teknik 7,5 högskolepoäng.

I våra förskolor stimulerar och stärker personalen barnens intresse för att erövra nya kunskaper och färdigheter

Tabellen visar genomsnittresultatet för åren 2018, 2019 och 2020 på en 100% skala.

Analys

Differensen inom målområdet sträcker sig från 72 procent till 93 procent, den högsta variationen inom de tre målområdena. Målområdet kräver att förskollärare och arbetslag tillsammans definierar ord och begrepp som kunskap och färdigheter. Hur lär barn? Hur utvecklas kunskap? Utbildning, kompetens och förtrogenhet till vetenskap och beprövad erfarenhet är parametrar som påverkar förskolors måluppfyllelse inom målområdet. Utbildningen och undervisningen på Ludvikas förskolor är den direkta grunden för barnens möjligheter att erövra nya kunskaper och färdigheter.

På förskolor med hög måluppfyllnad lyfter de fram på vilket sätt utbildningen skapar förutsättningar och gör skillnad för barnen. Det märkbara, det förändrade kunnandet hos individerna i barngruppen. Barn som upplevs trygga

i sin identitet, visar på självständighet och känner en tillit till sin egen förmåga, är barn som har förutsättningar för god utveckling och kunskapsinläring. De förskolor vars arbetslag strukturellt och genomgående har dokumenterat och följt upp möjligheterna att fokusera på mötet mellan individerna i gruppen samt individ och omvärld är de förskolor som påvisar en högre måluppfyllnad. Parametrar som barngruppernas sammansättning och storlek blir direkt påverkande på förskolans kvalitet.

Barns delaktighet och inflytande

I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ligger till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten. Ord som delaktighet och inflytande diskuteras, fokuseras och synliggörs i varierad grad på våra förskolor. Samtliga förskolor har under året upprättat en plan mot kränkande behandling och diskriminering.

Förskola och hem

Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande. Utöver den dagliga kontakten har alla vårdnadshavare tillgång till Unikum, förskolornas pedagogiska verktyg för planeringar och dokument på organisations- grupp- och individnivå.

92 procent av vårdnadshavarna är nöjda med bemötandet på förskolan under utbildningsåret 2020/2021. Det som framkommer i enkäten är att kommunikation och dialog mellan förskola och hem har påverkats pga. nya rutiner, avståndshållande samt att hämtning och lämning till stor del har skett utomhus.

90 procent av vårdnadshavarna svarar i enkäten att de anser att de har fått information utifrån förändringar och nya rutiner som införts på förskolan utifrån covid-19. 42 procent svarade att covid -19 har påverkat undervisningen och 27 procent håller med om att covid-19 har påverkat barnets trygghet på förskolan under året.

8 Förbättringsområden, för bättre undervisning 2021/2022

Lpfö 18, alla förskolor fortsätter det kollegiala arbetet med att aktualisera läroplanens mål och intentioner och det systematiska kvalitetsarbetet.

Mindre barngrupper och högre personaltäthet

Statistiken visar att Ludvika under verksamhetsåret har 17,1 barn per avdelning. Antalet barn i barngrupperna kan direkt sättas i relation till förskolans kvalitet och måluppfyllelse. Den politiska målsättningen med 15 barn i barngrupperna måste börja aktualiseras under året. En utökad budget för förskolebarnen skulle omgående och på sikt kunna leda till bättre resultat för våra barn och elever om pengarna omsätts i mindre barngrupper och högre personaltäthet.

Likvärdighet och högre måluppfyllelse

Förskollärare ansvarar för de målstyrda processerna. Andelen utbildade legitimerade förskollärare inom förskolan är en direkt mätbar kvalitetsindikation för resultaten på förskolan. Det är huvudmannen som har ansvar för att se till att det finns förskollärare som ansvarar för undervisningen i sådan omfattning att de nationella målen nås. Satsning på god arbetsmiljö och bra förutsättningar krävs för att nå högre kvalitet och högre måluppfyllelse, likvärdig förskola för alla barn.

Förvaltningen ser ett behov av att utöka den specialpedagogiska kompetensen.

Digital kompetens

Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. Förskolan har en brist på adekvata verktyg. Personalen bör ha ett eget arbetsverktyg samt att förskolorna bör vara utrustade för den tid de utbildar i. Avsaknad av både verktyg och kompetens är en stor brist i måluppfyllnad.

Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt,

Tydliggörande pedagogik, verktyg för all personal i arbetet med kommunikation och språkutveckling. Utöka varje medarbetares kompetens och medvetenhet kring språk och kunskapsutvecklande arbetssätt inom ramen för SRI, Skolverkets riktade insatser som påbörjas för all undervisande personal under våren 2022.

Kompetenshöjande insatser i samarbete med Högskolor och Universitet.

I samarbete med Örebro Universitet ser förvaltningen möjligheten att erbjuda en kurs inom målområdet interkulturalitet och flerspråkighet 7,5

hp. Kursen ges i syfte att stärka våra barnskötares möjlighet att läsa vidare via VAL.

Värdegrundsarbete, förskolans demokratiuppdrag

Demokratiuppdraget, målområde normer och värden, dvs. alla barns rätt till en säker, rolig och trygg utbildning är grunden i arbetet på förskolan. Genom SRI, skolverkets riktade insatser, kommer det påbörjade arbetet med all personal förstärkas genom processhandledning för rektorer under hösten 2021. Inför vårterminen 2021 planeras det för elever och vårdnadshavare. Även kommunens arbete med framtagandet av värdegrund kommer att genomsyra kommande utbildningsår.

NTA (Natur och teknik för alla)

Förskolan kommer att ha några utbildningsplatser höst och vår inom NTA.

Rektorer som pedagogiska ledare

Ge förutsättningar för rektorer att arbeta med skollagsuppdraget, arbeta fram ett tydligare chefstöd till rektor för att avlasta en del frågor, t.ex. byggnationer och renoveringar av lokaler. Minska antalet medarbetare.

2021-09-08

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 74

Dnr 2021/373 - 53

Yttrande över riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden har inget att erinra gällande riktlinjerna för tjänsteresor och trafiksäkerhet.

Mikaela Nordling (M) deltar inte i handläggningen av ärendet på grund av jäv.

Beskrivning av ärendet

Fullmäktige beslöt den 7 september 2020 § 121 bland annat att inrätta en kommunövergripande fordonsorganisation med placering under dåvarande samhällsbyggnadsnämnden och att de befintliga styrdokumenterna skulle ses över. Kommunstyrelsens förvaltning har, i samverkan med projektgruppen för införandet av fordonsorganisationen, arbetat fram förslag på riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet. De nya riktlinjerna föreslås ersätta de fyra styrdokument som finns idag; policy för tjänsteresor, policy för trafiksäkerhet, riktlinjer för tjänsteresor och riktlinjer för trafiksäkerhet.

Allmänna synpunkter

Riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet har inkommit till social- och utbildningsnämnden för yttrande. Syftet med riktlinjerna är att bidra till resurseffektiva tjänsteresor och god trafiksäkerhet och därmed en trygg och säker arbetsmiljö. Riktlinjerna ska även bidra till att anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten eller i sitt uppdrag ska agera föredömligt i såväl trafiken som under tjänsteresan. Social- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till de nya riktlinjerna för tjänsteresor och trafiksäkerhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 25 augusti 2021.

Protokoll från KS arbetsutskott den 8 juni 2021.

KS förvaltnings tjänsteskrivelse daterad den 6 maj 2021.

Förslag till riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet daterad den 22 april 2021.

Beslut skickas till
Social- och utbildningsnämnden

Kansli
Camilla Sömsk, Telefon arbete
camilla.somsk@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnd

Yttrande av riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden har inget att erinra gällande riktlinjerna för tjänsteresor och trafiksäkerhet.

Beskrivning av ärende

Fullmäktige beslöt den 7 september 2020 § 121 bland annat att inrätta en kommunövergripande fordonsorganisation med placering under dåvarande samhällsbyggnadsnämnden och att de befintliga styrdokumenterna skulle ses över. Kommunstyrelsens förvaltning har, i samverkan med projektgruppen för införandet av fordonsorganisationen, arbetat fram förslag på riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet. De nya riktlinjerna föreslås ersätta de fyra styrdokument som finns idag; policy för tjänsteresor, policy för trafiksäkerhet, riktlinjer för tjänsteresor och riktlinjer för trafiksäkerhet.

Allmänna synpunkter

Riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet har inkommit till social- och utbildningsnämnden för yttrande. Syftet med riktlinjerna är att bidra till resurseffektiva tjänsteresor och god trafiksäkerhet och därmed en trygg och säker arbetsmiljö. Riktlinjerna ska även bidra till att anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten eller i sitt uppdrag ska agera föredömligt i såväl trafiken som under tjänsteresan. Social- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till de nya riktlinjerna för tjänsteresor och trafiksäkerhet.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen
Akten

2021-06-08

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ §

Dnr 2020/381

Revidering av styrdokument med anledning av fordonspool

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott sänder förslag på riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet daterade den 22 april 2021 på remiss till kommunens nämnder. Remisstiden är tre månader.

Beskrivning av ärendet

Fullmäktige beslöt den 7 september 2020 § 121 bland annat att inrätta en kommunövergripande fordonsorganisation med placering under dåvarande samhällsbyggnadsnämnden och att de befintliga styrdokumenterna skulle ses över. Kommunstyrelsens förvaltning har, i samverkan med projektgruppen för införandet av fordonsorganisationen, arbetat fram förslag på riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet. De nya riktlinjerna föreslås ersätta de fyra styrdokument som finns idag; policy för tjänsteresor, policy för trafiksäkerhet, riktlinjer för tjänsteresor och riktlinjer för trafiksäkerhet.

Syftet med riktlinjerna är att bidra till resurseffektiva tjänsteresor och god trafiksäkerhet och därmed en trygg och säker arbetsmiljö. Riktlinjerna ska även bidra till att anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten eller sitt uppdrag ska agera föredömligt i såväl trafiken som under tjänsteresan.

Riktlinjerna innehåller bland annat information om hur ansvarsfördelningen ser ut och vilka ansvarsområden fordonsorganisationen har, vad som gäller vid planering av resor och för de olika färdmedlen. Därtill innehåller riktlinjerna ett kapitel om logi, utlandsresor, ersättningar och försäkringar och slutligen ett kapitel om trafiksäkerhet, i vilket bland annat det systematiska trafiksäkerhetsarbetet lyfts in. Riktlinjerna kommer att kompletteras med rutiner, som färdigställs då fordonsorganisationen är på plats.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 6 maj 2021.
2. Förslag till riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet daterade den 22 april 2021.
3. Policy för trafiksäkerhet beslutad av kommunstyrelsen den 3 juni 2008 § 113.

4. Riktlinjer för trafiksäkerhet beslutade av kommunstyrelsen den 3 juni 2008 § 114.
 5. Policy för tjänsteresor beslutad av fullmäktige den 18 juni 2008 § 92.
 6. Riktlinjer för tjänsteresor beslutade av fullmäktige den 18 juni 2008 § 93.
-

Beslut skickas till

Samtliga nämnder på remiss
Akten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remiss av riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott sänder förslag på riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet daterade den 22 april 2021 på remiss till kommunens nämnder. Remisstiden är tre månader.

Sammanfattning

Fullmäktige beslöt den 7 september 2020 § 121 bland annat att inrätta en kommunövergripande fordonsorganisation med placering under dåvarande samhällsbyggnadsnämnden och att de befintliga styrdokumenterna skulle ses över. Kommunstyrelsens förvaltning har, i samverkan med projektgruppen för införandet av fordonsorganisationen, arbetat fram förslag på riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet. De nya riktlinjerna föreslås ersätta de fyra styrdokument som finns idag; policy för tjänsteresor, policy för trafiksäkerhet, riktlinjer för tjänsteresor och riktlinjer för trafiksäkerhet.

Syftet med riktlinjerna är att bidra till resurseffektiva tjänsteresor och god trafiksäkerhet och därmed en trygg och säker arbetsmiljö. Riktlinjerna ska även bidra till att anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten eller sitt uppdrag ska agera föredömligt i såväl trafiken som under tjänsteresan.

Riktlinjerna innehåller bland annat information om hur ansvarsfördelningen ser ut och vilka ansvarsområden fordonsorganisationen har, vad som gäller vid planering av resor och för de olika färdmedlen. Därtill innehåller riktlinjerna ett kapitel om logi, utlandsresor, ersättningar och försäkringar och slutligen ett kapitel om trafiksäkerhet, i vilket bland annat det systematiska trafiksäkerhetsarbetet lyfts in. Riktlinjerna kommer att kompletteras med rutiner, som färdigställs då fordonsorganisationen är på plats.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Fullmäktige beslöt den 7 september 2020 § 121 bland annat att inrätta en kommunövergripande fordonsorganisation med placering under dåvarande samhällsbyggnadsnämnden, idag kultur- och samhällsutvecklingsnämnden, samt ge nämnden i uppdrag att se över befintliga styrdokument. Kultur- och

samhällsutvecklingsförvaltningen har bett kommunstyrelsens förvaltning se över befintliga styrdokument. Förvaltningen har sett över följande styrdokument:

- Policy för trafiksäkerhet beslutad av kommunstyrelsen den 3 juni 2008 § 113
- Riktlinjer för trafiksäkerhet beslutade av kommunstyrelsen den 3 juni 2008 § 114
- Policy för tjänsteresor beslutad av fullmäktige den 18 juni 2008 § 92
- Riktlinjer för tjänsteresor beslutade av fullmäktige den 18 juni 2008 § 93

Förvaltningen har arbetat fram förslaget till riktlinjer i samverkan med projektgruppen för införandet av fordonsorganisationen. Projektgruppen har haft en bred förankring från samtliga förvaltningar. Även kommunalråden har getts möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjerna.

Förslag till riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag bygger på att ett styrdokument ersätter de fyra tidigare. Därtill kompletteras riktlinjerna med en rutin, som kommer att färdigställas då fordonsorganisationen är på plats.

Syftet med riktlinjerna är att bidra till resurseffektiva tjänsteresor och god trafiksäkerhet och därmed en trygg och säker arbetsmiljö. Riktlinjerna ska även bidra till att anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten eller sitt uppdrag ska agera föredömligt i såväl trafiken som under tjänsteresan.

Riktlinjerna innehåller omfattning och definition, hur ansvarsfördelningen ser ut, syfte, organisation och ansvarsområden för fordonsorganisationen, vad som gäller vid planering av resor och för de olika färdmedlen. Därtill innehåller riktlinjerna ett kapitel om logi, utlandsresor, ersättningar och försäkringar och slutligen ett kapitel om trafiksäkerhet, i vilket bland annat det systematiska trafiksäkerhetsarbetet lyfts in.

Delar av det innehåll som idag ingår i riktlinjerna har lyfts över i rutinen. Det handlar bland annat om information vad som gäller då man kör bil (bilbälte ska användas, last ska förankras säkert, motorvärmare ska användas vid minusgrader etcetera), vilken utrustning bilarna och elcyklarna i bilpoolen ska vara utrustade med och vilka krav som ställs gällande säkerhetsutrustning i samband med upphandling av leasingbilar. Därtill innehåller rutinerna en lista över vilken funktion som ansvarar för vad.

Några förändringar jämfört med tidigare styrdokument

Bifogat denna tjänsteskrivelse finns såväl förslag till nya riktlinjer (bilaga 1) som de fyra nuvarande styrdokumenterna på området (bilagorna 2-5). Nedan redogör förvaltningen för större förändringar mellan den nya riktlinjen och nuvarande styrdokument.

Digitala möten om möjligt

Som en följd av snabb digitalisering under pandemin har förvaltningen sett att många möten kan genomföras digitalt. En utgångspunkt i den nya riktlinjen är att den resande innan en tjänsteresa påbörjas alltid ska överväga om resan är nödvändig, eller om mötet/konferensen kan genomföras på distans med hjälp av teknisk utrustning. Detta då digitala möten är såväl miljövänligast som tidseffektivast.

Principer vid planering av tjänsteresa

I riktlinjerna lyfts, under kapitel 6, grundprinciper för vad som gäller vid planeringen av en tjänsteresa. Följande grundprinciper lyfts:

- Finns det ett alternativ till att resa? Kan mötet hållas digitalt är det att föredra.
- Korta resor sker genom gång, cykel eller kollektivtrafik.
- Vid längre resor inom landet ska i första hand tåg eller buss nyttjas.
- Vid resor med bil ska poolbilar i första hand alltid användas.
- Flygresor ska endast användas i undantagsfall, om tåg eller buss inte utgör ett rimligt alternativ.

Vad gäller för de olika färdmedlen

I kapitel sju redogörs för vad som gäller för de olika färdmedlen. Här framgår det bland annat att det är bilpoolens bilar som ska användas för tjänsteresor, att resor inom kommunens tätorter i första hand bör göras med cykel eller gåendes, att egen bil bör undvikas och om egen bil används ska det godkännas av chef, att tjänsteresor inte får ske med motorcykel och att flygresor ska godkännas av förvaltningschef eller ordförande.

Logi

I de nya riktlinjerna lyfts inte att den resande ska boka miljövänligt och porrfrött hotell in. Detta då det är en fråga som hanteras i samband med kravställning i samband med upphandling, och då resande alltid ska använda sig av avtalade hotell behöver den resande inte beakta det särskilt. Riktlinjerna lyfter inte heller konferenser, då bokandet av konferensanläggningar inte tydligt kopplar till tjänsteresor eller trafiksäkerhet, och även i detta fall ska upphandlade konferensanläggningar användas. Stycket om frivilligt tidigarelagd eller senarelagd resa är nytt. I riktlinjerna förtydligas vad som gäller om en anställd eller förtroendevald vill förlänga sin vistelse på orten.

Utlandsresor

Detta kapitel är nytt. Förvaltningen har sett ett behov av att förtydliga vad som gäller vid utlandsresor och vem som godkänner dem.

Trafiksäkerhet

I de gällande riktlinjerna redogörs för krav på egen bil som nyttjas i tjänsten. Detta har förvaltningen inte lyft med i förslaget till nya riktlinjer då förvaltningen inte ser det som möjligt att efterleva och kontrollera. En hel del

av de säkerhetskrav som redogörs för i de gällande riktlinjerna har förvaltningen valt att lyfta in i rutinen, eftersom de snabbt kan komma att ändras utifrån utvecklingen på marknaden. Kravet på att arbetsgivaren ska tillhandahålla en personlig cykelhjälm för dem som cyklar mer frekvent i tjänsten finns inte längre kvar, istället ska det finnas en cykelhjälm till alla elcyklar som ingår i bilpoolen.

Stycket om tunga fordon har förvaltningen valt att inte lyfta in i de nya riktlinjerna. Den tunga fordonstrafiken styrs av gällande regler och kommunen ska tillse att de regler som finns följs.

Under kapitlet trafiksäkerhet finns ett underkapitel för vad som gäller för det systematiska trafiksäkerhetsarbetet. Det är fortsatt viktigt att tillbud och olyckor rapporteras enligt gängse rutiner.

Det finns även ett underkapitel gällande allmänna säkerhets- och miljökrav på fordon. Här framgår det bland annat att nya fordon som upphandlas bör ha fossilfritt drivmedel och att körjournal finns i fordonen. En separat plan för kommunens arbete med en fossilfri fordonsflotta är under framtagande och i riktlinjerna sägs därför inget mera kring detta. Planen kommer att rapporteras till kommunstyrelsen i samband med att slutrapporten från projektet redovisas.

Kravet på alkohol i bilarna har inte lyfts in i förslaget till nya riktlinjer. Frågan om alkohol har utretts inom ramen för fordonsorganisationsprojektet. Styrgruppen har beslutat att ett krav på alkohol inte ska införas i närtid. Detta beror huvudsakligen på två saker. Dels är alkohol i bilar känsliga för handsprit, vilket personalen på vård- och omsorgsförvaltningen använder frekvent i sitt arbete. Dels är alkoscåp (som man har för att blåsa ut bilnyckeln) dyra i inköp och i dagsläge finns verksamhetsbilarna utspridda på många platser, varmed det skulle bli väldigt dyrt införa alkoscåp på alla platser. Det finns ett behov av en särskild utredning utifrån de riskanalyser som gjorts inom ramen för projektet och för att belysa de ekonomiska aspekterna ytterligare. Förvaltningen planerar för att ett uppdrag om en särskild utredning ska ges i samband med att riktlinjerna ska antas.

Förvaltningens förslag till beslut

Då riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet är ett övergripande styrdokument som samtliga nämnder ska efterleva, ska berörda nämnder ges möjlighet att yttra sig innan beslut om antagande. Förvaltningen föreslår därför att kommunstyrelsens arbetsutskott, utifrån delegationspunkt 26 i kommunstyrelsens delegationsordning, beslutar att skicka förslag till riktlinjer på remiss till samtliga nämnder. Remisstiden föreslås vara tre månader.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inte några kostnader. Kostnader för själva fordonsorganisationen hanteras inom ramen för det projektet.

Maria Skoglund
Kommundirektör

Mikaela Nordling
Utredare

Bilagor

1. Förslag till riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet daterade den 22 april 2021.
2. Policy för trafiksäkerhet beslutad av kommunstyrelsen den 3 juni 2008 § 113.
3. Riktlinjer för trafiksäkerhet beslutade av kommunstyrelsen den 3 juni 2008 § 114.
4. Policy för tjänsteresor beslutad av fullmäktige den 18 juni 2008 § 92.
5. Riktlinjer för tjänsteresor beslutade av fullmäktige den 18 juni 2008 § 93.

Beslut skickas till

Samtliga nämnder på remiss
Akten

Riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet

Dokumentnamn Riktlinjer för tjänsteresor och trafiksäkerhet		Dokumenttyp Riktlinjer	Omfattning Samtliga nämnder
Dokumentägare Förvaltningschef kultur- och samhällsutveckling	Dokumentansvarig Verksamhetschef Teknik och projekt	Publicering Kommunala författningssamlingen	
Författningsstöd [Skriv text här]			

Beslutad [Skriv datum här]	Bör revideras senast 2025	Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Diarienummer KS 2020/381-00
Beslutade revideringar [Skriv datum och §]	Vad revideringen avsett		Diarienummer vid revideringen
	Ersätter Policy och riktlinjer för tjänsteresor beslutade 2008 samt policy och riktlinjer för trafiksäkerhet beslutade 2008		[Skriv text här]

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun

Utöver styrdokumentstyperna nedan finns det i Ludvika kommun lagbundna styrdokument som inte följer denna terminologi. Namn och beslutsinstans för de styrdokument som styrs istället av gällande lagstiftning.

Dokumenttyp	Definition	Beslutas av	Giltighet	Uppföljning
Policy	Anger kommunens förhållningssätt till något. Långsiktig och övergripande.	Kommunfullmäktige	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Strategi	Hjälper att göra vägval och prioriteringar. Kan innehålla mål och uppdrag.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Riktlinjer	Innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period	Minst en gång per mandatperiod eller då riktlinjen upphör att gälla
Regler	Ska vara konkreta och sätta tydliga gränser.	Fullmäktige, kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period.	Minst en gång per mandatperiod eller då reglerna upphör att gälla

1 Inledning

Anställda och förtroendevalda ska planera sina tjänsteresor utifrån det alternativ som är bäst motiverat och kostnadseffektivt ur ett helhetsperspektiv. Hänsyn ska tas till faktorer så som resans miljö- och klimatpåverkan, logi, restid och arbetstid. Innan en tjänsteresa påbörjas ska den resande alltid överväga om resan är nödvändig, eller om mötet/konferensen kan genomföras på distans med hjälp av teknisk utrustning. Detta eftersom digitala möten är det mest miljövänliga och tidseffektiva sättet att ses på och kommunen har som mål att vara en hållbar kommun.

Anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten har ett ansvar för att under hela resan följa rådande lagstiftning och ta hänsyn till god trafiksäkerhet.

2 Omfattning/definition

Denna riktlinje gäller för resor och möten som sker i tjänsten på uppdrag av Ludvika kommun eller resor som betalas av densamma. Riktlinjen gäller såväl anställda som förtroendevalda.

Riktlinjen omfattar inte resor till och från arbetet. Förtroendevaldas resor till och från de instanser de är invalda i omfattas inte heller. Riktlinjen omfattar förtroendevalda till den del de nyttjar kommunens bilar eller bokar resor och logi för konferenser/möten de deltar i egenskap av sitt förtroendeuppdrag i Ludvika kommun, och som kommunen betalar.

2.1 Vad är en tjänsteresa?

För att en resa ska klassas som en tjänsteresa behöver två kriterier vara uppfyllda:

1. Resans syfte är att utföra arbete för arbetsgivarens räkning.
2. Arbetet ska utföras på annan plats än den anställdes ordinarie arbetsplats eller bostad.

Begreppet tjänsteresa avser både själva arbetet och resorna i samband med arbetet.

3 Syfte

Syftet med riktlinjerna är att bidra till resurseffektiva tjänsteresor och god trafiksäkerhet och därmed en trygg och säker arbetsmiljö. Riktlinjerna ska även bidra till att anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten eller sitt uppdrag ska agera föredömligt i såväl trafiken som under tjänsteresan.

4 Ansvar och uppföljning

Ansvarig chef eller ordförande ansvarar för att informera anställd eller förtroendevald om denna riktlinje. Dessa har även ansvaret att säkerställa att anställda och förtroendevalda efterlever riktlinjen.

Resenären ansvarar för att efterleva denna riktlinje. Resenären ansvarar för att bokning av resor och logi sker enligt kommunens inköpsrutiner från upphandlade leverantörer. Finns inget aktuellt avtal ska ansvarig chef alltid konsulteras innan bokning sker. Resenären ansvarar även för att efterleva rutiner kopplade till trafiksäkerhet och tjänsteresor, samt rapportera eventuella tillbud och olycksfall.

5 Organisation

Kommunen har en gemensam fordonsorganisation placerad under kultur- och samhällsutvecklingsnämnden. Den kommunövergripande fordonsorganisationen avser huvudsakligen kommunens personbilar.

Fordonsorganisationens ansvarsområden är bland annat:

- den kommunövergripande fordonspoolen, inklusive uppföljning av fordonens nyttjandegrad och beslut om eventuella förändrade behov,
- sakkunnig vid upphandling,
- skaffa och avyttra fordon,
- se till att kommunen har ett uppdaterat fordonsregister,
- bestämma vilka fordon vi ska ha i samråd med respektive förvaltning,
- skötsel (tvätt invändigt och utvändigt, däckbyte, service, besiktning),
- försäkringar (fordonsförsäkring) och försäkringsärenden rörande fordonen i fordonsorganisationen. Ansvaret för att göra skadeanmälan ligger på nyttjande verksamhet,
- se över nyttjandegrad av bilarna i fordonsorganisationen och åiterrapportera till förvaltningarna, som beslutar om eventuella förändrade behov utifrån verksamheternas behov,
- stripning av bilar,
- kommunövergripande utbildningar inom området.

6 Planering av resor

Trafiksäkerhet, låg miljöpåverkan och kostnadseffektivitet är ledord vid val av trafiksätt. Bedömningen ska utgå från en helhetssyn, där hänsyn tas till resans alla delar: transport, logi, traktamente, färdtidsersättning, parkeringsavgifter, arbetstid och restid. Resan ska läggas i så nära anslutning som möjligt till arrangemangets start- och sluttid.

Om möjligt ska hänsyn tas till samåkning. Detta gäller särskilt vid val av bil som färdmedel. Samåkning innebär ofta, i de fall resenärerna inte ska delta i samma arrangemang, att någon får längre väntetid inför start- eller sluttid på arrangemanget. Viss väntetid är rimlig om den resande har möjlighet att arbeta

på distans under väntetiden och väntetiden inte påverkar arbetsdagens förläggning.

Resor bör planeras och bokas med så god framförhållning som möjligt. Kommunens upphandlade avtal ska alltid användas vid bokningar.

För resor gäller följande grundprinciper:

- Finns det ett alternativ till att resa? Kan mötet hållas digitalt är det att föredra.
- Korta resor sker genom gång, cykel eller kollektivtrafik.
- Vid längre resor inom landet ska i första hand tåg eller buss nyttjas.
- Vid resor med bil ska poolbilar i första hand alltid användas.
- Flygresor ska endast användas i undantagsfall, om tåg eller buss inte utgör ett rimligt alternativ.

Bonus och förmåner som tjänats in i tjänsten är en leverantörsbonus och inte en privat förmån och ska endast utnyttjas i samband med tjänsteförrättning.

7 Färdmedel

7.1 Resor med cykel eller gång

Vid resor inom kommunens olika tätorter ska i första hand cykel eller gång nyttjas som färdmedel. Dels innebär det hälsovinster för den resande, dels miljövinster. Undantag kan göras till följd av resandes hälsosituation, väderlek eller behov av att transportera saker.

Tjänstecyklar kan bokas i fordonspoolen.

7.2 Resor med kollektivtrafik

Att resa kollektivt är det bästa färdmedlet ur miljö och samhällsekonomisk synpunkt näst efter cykel och gång. Anställda och förtroendevalda ska åka kollektivt om det inte finns övervägande skäl eller behov av att välja annat alternativt färdmedel, sett till helheten. En resa med kollektivtrafik möjliggör i de flesta fall även för den resande att nyttja restiden för arbete.

Vid längre inrikesresor bör tjänsteresor ske huvudsakligen med tåg. Normalt sett ska billigaste biljettalternativ eftersträvas. Detta bör dock bedömas i förhållande till resans längd och tidsmässiga faktorer. Vid resa med nattåg är egen sovkupé med dusch och toalett standard.

7.3 Resor med bil

Vid resande med bil ska samåkning eftersträvas. Bokning sker enligt separata rutiner.

7.3.1 Fordonspool

Vid användande av bil för tjänsteresor ska i första hand bilar i kommunens fordonspool nyttjas. Bilarna efterlever de säkerhetskrav kommunen ställer på bilar som nyttjas i tjänsten.

7.3.2 Bilar på förvaltningarna

Det finns bilar och tunga fordon som nyttjas i tjänsten, för att verksamheten ska kunna genomföras. Dessa fordon kan inte bokas upp för tjänsteresor, utan är uteslutande till för verksamheternas behov.

7.3.3 Hyrbil

I särskilda fall kan det bli aktuellt med hyrbil. Om ingen personbil är tillgänglig i fordonspoolen kan hyrbil bokas via fordonsorganisationen. Om verksamheten behöver hyrbil av annan anledning, till exempel en minibuss eller en paketbil, ansvarar verksamheten själv för att boka hyrbil utifrån aktuellt avtal. Ansvarig chef ska godkänna bokningen av hyrbilen innan bokningen görs.

7.3.4 Privat bil och motorcykel

Privat bil bör inte användas för tjänsteresor. I undantagsfall kan det dock uppstå situationer då det är tillåtet att använda privat bil. Skulle det ske en olycka eller ett inbrott under färd med egen bil i tjänsten ersätts inte skador eller självrisk av kommunen. Den resandes privata trafikförsäkring ska nyttjas och den resande står själv för försäkringsomkostnaderna. Detta eftersom dessa kostnader anses ersätta genom den kilometersättning som utgår.

Resenären bör kunna motivera för ansvarig chef/ordförande varför privat bil behöver nyttjas. Ansvarig chef/ordförande ska godkänna användandet av privat bil.

Motorcykel vid resor i tjänsten får av säkerhetsskäl inte användas.

7.3.5 Taxi

Kan nyttjas i undantagsfall för kortare sträckor då tiden inte möjliggör gång, cykel eller nyttjande av kollektivtrafik. Används i regel tillsammans med ett annat huvudfärdmedel.

7.4 Resor med flyg

Flyg ska endast användas i undantagsfall, vid långa inrikesresor och utrikesresor, då tåg och buss i linjetrafik inte är ett realistiskt alternativ. Om flygresor anses nödvändig ska skälen vara väl definierade och analyserade ur ett miljö-, effektivitets- och kostnadsperspektiv. Resa med flyg ska bokas i ekonomiklass såvida inte särskilda skäl bedöms föreligga i det enskilda fallet. Beslut om resor med flyg ska alltid fattas av förvaltningschef eller ordförande.

8 Logi

I samband med vissa tjänsteresor är övernattnings aktuellt. Det gäller främst om avståndet är för långt för att möjliggöra en rimlig tur- och returresa på samma dag eller mötet/konferensen varar under flera dagar. Vid bedömning om

övernattning är aktuellt ska hänsyn tas till helheten; resenärens arbetsmiljö, syftet med resan och kostnaderna för kommunen.

Tjänsteresor där övernattning krävs ska alltid godkännas av ansvarig chef innan bokning. Alla bokningar ska ske via upphandlad resebyrå. Om resebyrån presenterar flera likvärdiga alternativ ska alltid det billigaste alternativet väljas.

8.1 Bokning av hotell

Vid hotellövernattning väljs enkelrum i normalstandard. Övernattning i dubbelrum bör övervägas när det är lämpligt. Bokning sker enligt upphandlat avtal.

8.2 Egen logi

Resande kan även välja att ordna eget boende under en tjänsteresa, förutsatt att boendet inte medför några andra logikostnader för kommunen än nattaktamente och övriga traktamenten för utlägg såsom frukost.

8.3 Frivilligt tidigarelagd eller senarelagd resa

Om den resande i samband med en tjänsteresa väljer att förlänga sin vistelse på orten, ska den tid som föregår eller överstiger den tid då förrättningen inleds/tar slut räknas som privat tid. Vid tidigareläggning av resan påbörjas tjänsteresan vid förrättningens start och vid uppskjuten hemfärd avslutas tjänsteresan då förrättningen tar slut. Om resan dit eller hem till följd av detta blir dyrare än vad en resa i direkt anslutning till förrättningens början eller slut hade varit, ska den resande bekosta merkostnaderna för resan. Färdtidsersättning utgår inte för den resa som tidigareläggs eller senareläggs.

8.4 Kostnader för medföljande

Medföljande till anställd eller förtroendevald som reser i tjänsten ska alltid själv betala alla merkostnader som uppkommer i samband med resan.

9 Utlandsresor

Tjänsteresor till utlandet ska ha en tydlig anknytning till verksamhetens uppdrag. Resan ska vara av sådan betydelse att den tillför nödvändiga kunskaper och erfarenheter för verksamheten som inte kan tillhandahållas genom annat utbyte inom Sverige. Resan kan även vara nödvändig för upprätthållandet av kommunens vänortssamarbete.

Medarbetaren eller den förtroendevalde ansvarar själv för att ha giltigt pass och står även för kostnaden för passet. Om visum behövs för resan står Ludvika kommun för kostnaden. Likaså bekostar kommunen rekommenderade vaccinationer; ansvaret för att boka och ta vaccinationerna är dock den resandes.

Tjänsteresor till utlandet ska alltid godkännas av förvaltningschef, kommundirektör, kommunstyrelsens ordförande eller fullmäktiges ordförande.

10 Ersättningar och försäkringar

Ersättning vid tjänsteresor betalas ut enligt gällande avtal. Följande ersättningar kan betalas ut: färdtidsersättning, ersättning för resekostnader och traktamente. Det är den resandes ansvar att ansöka om ersättning.

Kommunen har en tjänsterefeförsäkring som gäller för anställda och förtroendevalda som reser i tjänsten. Utgångspunkten är att försäkringen gäller i hela världen, men särskilda villkor gäller krigsområden. Aktuella avtalsvillkor fås av säkerhetschef. Försäkringen gäller utan krav på självrisk.

I övrigt gäller de kollektivavtalade försäkringarna som ingår i anställningen eller som förtroendevalda omfattas av.

11 Trafiksäkerhet

Trafiksäkerhet berör alla som kör bil, cyklar eller går i trafikmiljö. Arbetsgivaren har ett ansvar att göra medarbetarnas resor, oavsett om det handlar om tjänsteresor eller resor i ordinarie verksamhet, så säkra som möjligt, varmed trafiksäkerhetsfrågor ska ingå i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.

En god trafiksäkerhet syftar till att skydda såväl de egna medarbetarna som att minimera risken för att andra trafikanter kommer till skada. Utbildning av medarbetare är en viktig del i det förbyggande trafiksäkerhetsarbetet.

11.1 Systematiskt trafiksäkerhetsarbete

Kommunen som arbetsgivare ska:

- som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet kontrollera och urskilja risker som medarbetarna kan utsättas för i samband med arbetsresor,
- upprätta handlingsplaner för det systematiska arbetsmiljöarbetet där det även ska framgå om och hur trafiksäkerhetsåtgärder behöver genomföras (det vill säga de åtgärder som inte kan åtgärdas direkt),
- anmäla fall då arbetstagaren råkat ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet till Arbetsmiljöverket enligt Arbetsmiljöförordningens andra paragraf,
- genom olika informations- och utbildningsinsatser öka medvetenheten och kunskapen bland medarbetarna om trafiksäkerhet och denna riktlinje samt tillhörande rutiner,
- följa upp trafiksäkerhetsarbetet och årligen redovisa hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs i kommunens förvaltningar och därmed även redogöra för hur trafiksäkerhetsarbetet genomförts,
- uppmana anställda att även anmäla tillbud i trafiken. Detta för att kommunen ska bli medveten om eventuella risker med verksamheten och i ett tidigt skede upptäcka faror som kan leda till skador och olycksfall.

Den anställda eller förtroendevalde ska:

- anmäla tillbud och olyckor till närmsta chef omgående. Förtroendevalda omfattas inte av det systematiska arbetsmiljöarbetet, men ska rapportera tillbud och olyckor till ansvarig chef för fordonsorganisationen.

11.2 Allmänna säkerhets- och miljökrav på fordon

I samband med upphandling av tjänstebilar ställer kommunen trafiksäkerhets- och miljökrav. Kraven anpassas utifrån rådande miljö- och säkerhetstänk och målet är en fordonspark som huvudsakligen går på fossilfria drivmedel.

Miljökraven bygger på EU:s miljökrav på bilar och för säkerhetskrav använder sig kommunen av Euro NCAP säkerhetsbetygssystem. Bilarna ska ha minst fyra stjärnor. Nya fordon som upphandlas bör ha fossilfritt drivmedel. Körjournal finns i fordonen. Därtill ska fordonen vara utrustade med behövlig säkerhetsutrustning enligt gällande rutin.

11.3 Uppföljning av trafiksäkerhetsarbetet

Trafiksäkerhetsarbetet följs upp i samband med förvaltningarnas årliga genomgång av det systematiska arbetsmiljöarbetet. På nämnderna följs tillbud och olycksfall upp. Chef för fordonsorganisationen ansvarar för att på övergripande nivå följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet relaterat till trafikhändelser och rapporterar en gång per år till respektive nämnd.

Fordonsorganisationen ansvarar även för mer omfattande uppföljning i de fall det behövs.

2021-09-08

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

§ 75

Dnr 2021/374 - 14

Yttrande över program för mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare

Arbetsutskottets förslag till beslut

Social och utbildningsnämnden ställer sig positiv till programmet.

Mikaela Nordling (M) deltar inte i handläggningen av ärendet på grund av jäv.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Kommunstyrelsens förvaltning har, tillsammans med representanter från övriga förvaltningar, arbetat fram ett förslag till program för mål och uppföljning av privata utförare. Av programmet framgår bland annat att nämnder och helägda bolag i samband med upphandling och avtalsskrivande ska lyfta in möjligheterna till uppföljning, kontroll och insyn, samt ange mål i det fall privata utförare ska efterleva dem. Vidare lyfts det i programmet att nämnder och bolag ska anta riktlinjer för uppföljning och kontroll årligen, i de fall de har verksamhet som utförs av privata utförare. Nämnderna och bolagen ska redovisa uppföljningen av riktlinjerna till kommunstyrelsen, som ansvarar för att återrapportera till fullmäktige.

Förvaltningens plan är att fullmäktige i december ska kunna anta programmet och att det ska börja tillämpas från och med 1 januari 2022.

Allmänna synpunkter

Program och mål för uppföljning av privata utförare har inkommit till social- och utbildningsnämnden för yttrande. Social- och utbildningsförvaltningen föreslår att social- och utbildningsnämnden ställer sig positiva till programmet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 25 augusti 2021.

Protokoll från KS arbetsutskott den 8 juni 2021.

KS förvaltnings tjänsteskrivelse daterad den 4 maj 2021.

Program för mål och uppföljning av privata utförare daterad den 4 maj 2021.

Beslut skickas till

Social- och utbildningsnämnden

KansliHandläggare, Telefon arbete
camilla.somsk@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnd

Yttrande av program för mål och uppföljning av privata utförare

Förvaltningens förslag till beslut

Social och utbildningsnämnden ställer sig positivt programmet.

Sammanfattning

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Kommunstyrelsens förvaltning har, tillsammans med representanter från övriga förvaltningar, arbetat fram ett förslag till program för mål och uppföljning av privata utförare. Av programmet framgår bland annat att nämnder och helägda bolag i samband med upphandling och avtalsskrivande ska lyfta in möjligheterna till uppföljning, kontroll och insyn, samt ange mål i det fall privata utförare ska efterleva dem. Vidare lyfts det i programmet att nämnder och bolag ska anta riktlinjer för uppföljning och kontroll årligen, i de fall de har verksamhet som utförs av privata utförare. Nämnderna och bolagen ska redovisa uppföljningen av riktlinjerna till kommunstyrelsen, som ansvarar för att åiterrapportera till fullmäktige.

Förvaltningens plan är att fullmäktige i december ska kunna anta programmet och att det ska börja tillämpas från och med 1 januari 2022.

Allmänna synpunkter

Program och mål för uppföljning av privata utförare har inkommit till social- och utbildningsnämnden för yttrande. Social- och utbildningsförvaltningen föreslår att social- och utbildningsnämnden ställer sig positiva till programmet.

Ekonomiska konsekvenser

En konsekvens av antaget program kan vara att det kan krävas mer administrativa resurser för att genomföra programmet avseende upphandling, avtalsskrivning, uppföljning och kontroll.

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Beslut skickas till
Kommunstyrelsen
Akten

2021-06-08

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ §

Dnr 2019/403

Program för mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar skicka ”Program för mål och uppföljning av privata utförare”, daterat den 4 maj 2021, på remiss till samtliga nämnder och helägda bolag. Remisstiden är tre månader.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Kommunstyrelsens förvaltning har, tillsammans med representanter från övriga förvaltningar, arbetat fram ett förslag till program för mål och uppföljning av privata utförare. Av programmet framgår bland annat att nämnder och helägda bolag i samband med upphandling och avtalsskrivande ska lyfta in möjligheterna till uppföljning, kontroll och insyn, samt ange mål i det fall privata utförare ska efterleva dem. Vidare lyfts det i programmet att nämnder och bolag ska anta riktlinjer för uppföljning och kontroll årligen, i de fall de har verksamhet som utförs av privata utförare. Nämnderna och bolagen ska redovisa uppföljningen av riktlinjerna till kommunstyrelsen, som ansvarar för att åiterrapportera till fullmäktige.

Förvaltningens plan är att fullmäktige i december ska kunna anta programmet och att det ska börja tillämpas från och med 1 januari 2022.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 4 maj 2021.
2. Program för mål och uppföljning av privata utförare daterat den 4 maj 2021.

Beslut skickas till

Samtliga nämnder och helägda bolag på remiss
Akten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remiss av program för mål och uppföljning av privata utförare

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar skicka ”Program för mål och uppföljning av privata utförare”, daterat den 4 maj 2021, på remiss till samtliga nämnder och helägda bolag. Remisstiden är tre månader.

Sammanfattning

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Kommunstyrelsens förvaltning har, tillsammans med representanter från övriga förvaltningar, arbetat fram ett förslag till program för mål och uppföljning av privata utförare. Av programmet framgår bland annat att nämnder och helägda bolag i samband med upphandling och avtalsskrivande ska lyfta in möjligheterna till uppföljning, kontroll och insyn, samt ange mål i det fall privata utförare ska efterleva dem. Vidare lyfts det i programmet att nämnder och bolag ska anta riktlinjer för uppföljning och kontroll årligen, i de fall de har verksamhet som utförs av privata utförare. Nämnderna och bolagen ska redovisa uppföljningen av riktlinjerna till kommunstyrelsen, som ansvarar för att återrapportera till fullmäktige.

Förvaltningens plan är att fullmäktige i december ska kunna anta programmet och att det ska börja tillämpas från och med 1 januari 2022.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagens 5 kap. 3 § ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Ludvika kommun saknar ett dylikt program i dagsläge.

Kommunstyrelsens förvaltning har tillsammans med representanter från de övriga förvaltningarna tagit fram ett förslag till program för mål och

uppföljning av privata utförare. Även tjänsteperson på upphandlingscenter har läst förslaget till program. Till arbetsgruppens hjälp har Sveriges kommuner och regioners stödmaterial nyttjats. Kommunalråden har även getts möjlighet komma med synpunkter på programmet.

I Ludvika kommun har inga stora verksamhetsområden (till exempel boenden inom äldreomsorgen) lämnats över till privata utförare, men en inventering av vilken typ av verksamhet kommunen överlåtit till privata utförare ger ändå vid handen att kommunen har en del sådan verksamhet. Det handlar till exempel om avtal kring några fritidsgårdar, privata parkeringsvakter, köp av platser på boenden då de ska vara väldigt anpassade och köp av HVB-platser.

Förvaltningen planerar för att fullmäktige på sitt decembermöte ska kunna anta programmet. Förslaget i samband med antagandet kommer därmed att vara att programmet ska börja tillämpas från och med 1 januari 2022.

Innehåll i program för mål och uppföljning av privata utförare

Allmänt

Sveriges kommuner och regioner lyfter följande tre områden som programmet ska innehålla:

- mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
- information om hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga krav ska följas upp,
- hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Därtill innehåller programmet ett inledande kapitel, ett kapitel med definitioner och ett kapitel om upphandling och avtal. Nedan redogörs kort för innehållet i de kapitel som berör mål och riktlinjer, uppföljning och insyn, samt kapitlet som gäller upphandling och avtal. Programmet i sin helhet finns bifogat tjänsteskrivelsen.

Mål och riktlinjer

Av kapitlet framgår att, vid sidan av de mål och riktlinjer som fastställs i lagar och förordningar, styrs verksamheten av de mål som fullmäktige och nämnden fastställer. Eftersom kommunens nämnder och bolag ska bidra till att målen uppnås, bör nämnderna och bolagen synliggöra och medvetandegöra privata aktörer som utför kommunal verksamhet om målen.

Uppföljning och kontroll

I detta kapitel redogörs för vad som gäller för uppföljning och kontroll av privata utförare. Ansvariga för att uppföljningen och kontrollen sker är nämnden eller bolaget som har hand om verksamhet som utförs av en privat utförare. Uppföljningen och kontrollen varierar beroende på omfattningen på verksamheten. Det framgår även att, i den mån det är möjligt, kan nämnderna och bolagen nyttja befintliga styrprocesser och till exempel resultat av riskanalyser som gjorts vid den egna interna kontrollen.

Av underkapitlet framgår att nämnderna och bolagen ska anta riktlinjer för uppföljning och kontroll av privat utförare. Av riktlinjerna ska framgå

- vilka avtal som ska följas upp,
- vad som ska följas upp,
- vem (funktion) som ansvarar för uppföljningen,
- när rapportering till nämnden/bolaget ska ske.

Nämnderna och bolagen ska årligen följa upp riktlinjerna och uppföljningen ska skickas till kommunstyrelsen, som ansvarar för att återrapportera nämndernas och bolagens uppföljning till fullmäktige.

Allmänhetens insyn

Av kommunallagens 10 kapitel 9 § framgår att om en kommun sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över. I programmet pekas ut att informationen kan variera beroende på verksamhetens omfattning, men att den ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som förts över. Insynen ska ges utifrån vilka krav kommunen ställt i samband med upphandlingen och som framkommer i avtal och överenskommelser. Kravet på att lämna information begränsas till sådan information som kan lämnas utan omfattande merarbete och som inte strider mot någon lag eller författning eller utgör företagshemligheter.

Upphandling och avtal

Slutligen innehåller programmet ett kapitel om upphandling och avtal. I kapitlet lyfts att det är nämnden och bolaget som ansvarar för upphandling och överlämnande av utförda tjänster inom sitt ansvarsområde, och att det i samband med upphandling och avtalsskrivande lyfts in möjligheterna till uppföljning, kontroll och insyn. Om de privata utförarna ska efterleva kommunala mål ska det även framgå i samband med upphandling och avtalsskrivande. Beroende på den överlämnade verksamhetens omfattning och närhet till invånarna ska den privata utföraren även ha ett system för att hantera klagomål, förslag och synpunkter på verksamheten.

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Då programmet är övergripande och föreslås omfatta alla nämnder och de helägda bolagen ska berörda instanser ges möjlighet att yttra sig över programmet innan antagande. Kommunstyrelsens arbetsutskott har, enligt punkt 26 i kommunstyrelsens delegationsordning, rätt att skicka ärenden på remiss, varmed förvaltningen föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskott skicka programmet på remiss till kommunens nämnder och helägda bolag. Remisstiden föreslås till tre månader.

Ekonomiska konsekvenser

Framtagandet av riktlinjer för uppföljning och kontroll, samt uppföljningen av dem, kommer att innebära visst merarbete för förvaltningarna och

bolagsadministrationen. Redan idag finns dock en skyldighet enligt kommunallagen att följa upp överlämnad verksamhet, varmed arbetsuppgifterna redan till stor del bör utföras. Skillnaden blir att riktlinjerna ska tas fram och att uppföljningen ska återrapporteras till nämnd och fullmäktige. Förslaget till program för mål och uppföljning av privata utförare innebär dock inte några direkta ekonomiska konsekvenser och efterlevnaden av programmet bedöms kunna göras med befintliga resurser.

Maria Skoglund
Kommundirektör

Mikaela Nordling
Utredare

Bilagor

Program för mål och uppföljning av privata utförare daterat den 4 maj 2021.

Beslut skickas till

Samtliga nämnder och helägda bolag på remiss
Akten

Program för mål och uppföljning av privata utförare

Dokumentnamn Program för mål och uppföljning av privata utförare		Dokumenttyp Program	Omfattning Samtliga nämnder och helägda bolag
Dokumentägare Kommundirektör	Dokumentansvarig Kanslichef	Publicering Kommunala författningssamlingen	
Författningsstöd Kommunallagen 5 kap. 3 §			

Beslutad KF 2021-XX-XX	Bör revideras senast 2023	Beslutsinstans Fullmäktige	Diarienummer KS 2019/403-00
Beslutade revideringar	Vad revideringen avsett		Diarienummer vid revideringen
[Skriv datum och §]	[Skriv text här]	[Skriv text här]	

Styrdokumentstyper i Ludvika kommun

Utöver styrdokumentstyperna nedan finns det i Ludvika kommun lagbundna styrdokument som inte följer denna terminologi. Namn och beslutsinstans för de styrdokument som styrs istället av gällande lagstiftning.

Dokumenttyp	Definition	Beslutas av	Giltighet	Uppföljning
Policy	Anger kommunens förhållningssätt till något. Långsiktig och övergripande.	Kommunfullmäktige	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Strategi	Hjälper att göra vägval och prioriteringar. Kan innehålla mål och uppdrag.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare	Minst en gång per mandatperiod
Riktlinjer	Innehåller konkreta beskrivningar av vad som ska göras och hur det ska göras.	Kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period	Minst en gång per mandatperiod eller då riktlinjen upphör att gälla
Regler	Ska vara konkreta och sätta tydliga gränser.	Fullmäktige, kommunstyrelsen eller respektive nämnd	Tillsvidare eller beslutad period.	Minst en gång per mandatperiod eller då reglerna upphör att gälla

1 Inledning och bakgrund

Kommuner får enligt kommunallagen lämna över verksamhet till privata utförare. Kommunen har ett fortsatt ansvar för verksamheten gentemot invånarna. Enligt kommunallagen ska kommunen kontrollera och följa upp verksamhet som lämnats över till privata utförare genom avtal. Kommunen ska även tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Av kommunallagens 5 kap. 3 § framgår att fullmäktige ska anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet ska fastställas varje mandatperiod och i programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

2 Definitioner

Med en **privat utförare** avses, enligt kommunallagens 10 kap. 7 §, en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet. Principerna för när något är att betrakta som en kommunal angelägenhet redogörs för i andra kapitlet i kommunallagen.

Hel- eller delägda kommunala bolag eller kommunala stiftelser och föreningar är inte privata utförare. En privat utförare är alltså en privat aktör utan kommunalt ägande. Det handlar om

- aktiebolag, stiftelser och ekonomiska föreningar,
- enskilda firmor,
- idéburna organisationer och kooperativa föreningar.

Privata aktörer kan bli utförare av en kommunal angelägenhet genom att

- 1) vinna en offentlig upphandling enligt LOU¹,
- 2) kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt LOV²
eller
- 3) sälja enstaka tjänster till kommunen.

För att det ska bli aktuellt för kommunen att följa upp verksamheten och tillförsäkra medlemmarna insyn ska kommunen vara **huvudman** för den verksamhet som utförs av en privat utförare. Kommunen är huvudman för flertalet välfärdstjänster och har därigenom enligt lag ansvar för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande kvalitet till kommunens invånare. Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Kommunen är inte huvudman för fristående förskolor och skolor, de är sina egna huvudmän. Kommunen har dock tillsynsansvar för fristående

¹ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling och Lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

² Lag (2008:962) om valfrihetssystem

förskolor. Kommunen är inte heller huvudman för verksamhet där en privat utförare säljer enstaka tjänster. Personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken är inte en kommunal angelägenhet och omfattas därmed inte av detta program.

Eftersom programmet gäller upphandlad och/eller avtalad verksamhet med privata utförare, så är det viktigt att påpeka att krav på uppföljning, insyn med mera, som läggs fast i programmet, inte kan få genomslagskraft fullt ut på gällande avtalsrelationer, där villkoren redan är reglerade. Detta förhållande kan dock successivt regleras efter hand som det ingås nya avtal med de privata utförarna.

3 Mål och riktlinjer

De mål och riktlinjer som styr såväl kommunala som privata utförare inom varje nämnds ansvarsområde är:

- de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten,
- de mål och riktlinjer som fullmäktige, nämnd eller bolag fastställer för respektive verksamhet.

Fullmäktige fastställer övergripande mål för hur verksamheterna ska utvecklas för att gynna invånarna och kommunen som helhet. Målen visar de politiska prioriteringarna och ska styra verksamheten. För varje mål finns en kort beskrivning av den övergripande politiska ambitionen och vad målet tar sikte på. Det finns också några mätbara indikatorer, som konkret visar vad som ska uppnås.

Kommunens nämnder och bolag ska bidra till att målen uppnås, med fokus på de mål där man har störst möjlighet att påverka. Nämnderna och bolagen bör synliggöra och medvetandegöra privata aktörer som utför kommunal verksamhet om målen, eftersom intentionen är att all kommunal verksamhet oavsett driftsform ska bidra till att målen nås.

Viktiga styrdokument för verksamhet som utförs av privata utförare är bland annat upphandlingspolicyn och detta program. Därtill kan, för verksamheten, viktiga styrdokument vara relevanta att belysa inför upphandling av verksamhet av en privat utförare.

4 Uppföljning och kontroll

Kommunen har en skyldighet enligt kommunallagens 10 kap. 8 § att kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal har lämnats över till en privat utförare, då verksamheten avser skötsel av en kommunal angelägenhet.

Uppföljningen har två övergripande syften:

- Kontrollera att verksamheten utförs i enlighet med förfrågningsunderlag, anbud och avtal.

- Utgöra ett underlag i kommunens förbättringsarbete för att utveckla och förbättra verksamhet och tjänster till invånarna oavsett driftsform.

Det är nämndernas ansvar att säkerställa att de följer upp all verksamhet de ansvarar för, oavsett driftsform. Detsamma gäller för helägda bolag som överlåter skötseln av kommunala angelägenheter på privata aktörer.

Omfattningen på kontrollen och uppföljningen ska bero på hur angelägen verksamheten är ur ett allmänintresse. I bedömningen av allmänintresset ska typ och storlek av verksamheten eller tjänsten avgöra nivån på kommunens krav på kontroll och insyn. Högre krav på kontroll och insyn måste ställas på verksamhet och tjänst som invånarna i hög grad är beroende av och-/eller som får stora tillskott av skattemedel.

I den mån det är möjligt bör nämnderna och bolagen använda sig av de befintliga styrprocesser som finns i den egna verksamheten för att följa upp och kontrollera även verksamhet utförd av privata utförare. Hur uppföljningen sker kan därmed skilja sig åt mellan olika typer av verksamheter.

Den interna kontrollen är ett verktyg för att styra och utveckla nämndernas och de helägda bolagens verksamhet så att lagar, förordningar och övriga föreskrifter följs, men också så att de av fullmäktige fastställda målen för verksamhet och ekonomi nås. En viktig del av den interna kontrollen är att genom riskanalyser systematiskt kartlägga, värdera och hantera risker som kan hindra kommunen att leva upp till lagar, förordningar och övriga föreskrifter eller att nå sina mål. Systematisk uppföljning är en annan viktig del av den interna kontrollen. I den mån uppföljningen pekar på allvarliga fel och brister ska fokus vara att aktivt åtgärda, förbättra och utveckla.

Kommunen kan inte ägna sig åt intern kontroll av privata utförare. Men de punkter som följs upp för nämnder och helägda bolag kan så långt det är möjligt tas med vid uppföljningen också av privata utförare.

4.1 Riktlinjer för uppföljning och kontroll av privat utförare

Nämnderna och bolagen ska, om sådan verksamhet finns inom nämndens/bolagets ansvarsområde, besluta om riktlinjer för innevarande år för uppföljning och kontroll av privata utförare. Riktlinjerna ska antas årligen senast i mars. De krav på kontroll och uppföljning som ställs i lagen om offentlig upphandling behöver inte lyftas in i nämndens/bolagets riktlinjer, eftersom dessa följs upp av Upphandlingscenter.

Av riktlinjerna ska framgå:

- vilka avtal som ska följas upp,
- vad som ska följas upp,
- vem (funktion) som ansvarar för uppföljningen,
- när rapportering till nämnden/bolaget ska ske.

Nämnderna och bolagen ska även årligen, senast i februari efterföljande år, redovisa uppföljningen av riktlinjerna till kommunstyrelsen, som ansvarar för att åiterrapportera nämndernas och bolagens uppföljning till fullmäktige. Om kommunstyrelsen ser behov av förbättringar ska den påtala nämnden eller bolaget detta, och även lyfta det i den samlade åiterrapporten till fullmäktige och kommunens revisorer.

5 Allmänhetens insyn

Offentlighetsprincipen utgör grunden i all offentlig förvaltning. Det betyder att allmänheten som grundregel har insyn i verksamheten, om sekretess inte föreligger enligt lag.

Om en kommun sluter avtal med en privat utförare, ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över (10 kap. 9 § kommunallagen).

Vilken information som bör kunna tillhandahållas allmänheten kan variera beroende på verksamhetens omfattning, men informationen ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som förs över. Insynen ska ges utifrån vilka krav kommunen ställt i samband med upphandlingen och som framkommer i avtal och överenskommelser.

Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Nämnden eller bolaget ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas.

Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete och inte strider mot lag eller annan författning. Den information som lämnas till kommunen ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (2018:558) om företagshemligheter.

6 Upphandling och avtal

Varje nämnd och bolag ansvarar för upphandling och överlämnande av utförda tjänster inom sitt ansvarsområde och svarar också för att möjligheter till uppföljning, kontroll och insyn regleras i de avtal, uppdragsbeskrivningar och överenskommelser som träffas med varje utförare.

Inför en upphandling eller ett överlämnande bör nämnden även lyfta de krav som ställs på den privata utföraren att efterleva kommunala och nämnds- eller bolagsspecifika mål.

Nämnden eller bolaget ska också säkerställa att utförare av kommunala angelägenheter, utifrån verksamhetens omfattning och närhet till invånarna, ska ha ett system för att hantera klagomål, förslag och synpunkter på verksamheten. Vid behov bör nämnden eller bolaget kunna ta del av inkomna klagomål, förslag och synpunkter.

Social- och utbildningsförvaltningen
Rita Österholm
rita.osterholm@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Beskrivning av ärendet

Social- och utbildningsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till utskott, ordförande och tjänstemän enligt en av social- och utbildningsnämnden antagen delegeringsordning. Dessa beslut ska redovisas till social- och utbildningsnämnden. Redovisningen innebär inte att social- och utbildningsnämnden får ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot står det social- och utbildningsnämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Social- och utbildningsnämndens arbetsutskott

2021-09-08 § 69, 70, 72, 73, 76-79

Social- och utbildningsnämndens individutskott

2021-08-25 § 227—254

2021-09-08 § 255—261

Förvaltningschef (CS) ¹⁾

1/2021 Attestantlistor 2021 SUN 2021/26 – 00

Verksamhetschef förskola ¹⁾

63-67/2021 Beslut om barnomsorg på obekvämt arbetstid

Verksamhetschef skola ¹⁾

34/2021 Beslut om skolbarnomsorg på obekvämt arbetstid

Rektor Junibäckens förskola

2/2021 Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation SUN 2021/449

Rektor Ludvika gårds förskola

4/2021 Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation SUN 2020/751

5/2021 Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation SUN 2021/455

Rektor Sörviks förskola

3/2021	Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation	SUN 2021/236
4/2021	Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation	SUN 2021/440
5/2021	Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation	SUN 2021/441
6/2021	Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation	SUN 2021/442
7/2021	Barnomsorgsplacering – barnets behov på grund av familjens situation	SUN 2021/443

Rektor Junibackens skola ¹⁾

1/2021	Delegation av beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram	SUN 2021/432
--------	--	--------------

Rektor Kntusbo skola ¹⁾

1/2021	Delegation av beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram	SUN 2021/426
--------	--	--------------

Rektor Kyrkskolan 7-9 ¹⁾

1/2021	Delegering av beslut	
2/2021	Förordnande som tillförordnad rektor på Kyrkskolan 7-9	
3/2021	Förordnande som tillförordnad rektor på Kyrkskolan 7-9	

Rektor Lorensbergaskolan F-6 ¹⁾

1/2021	Förordnande som biträdande rektor Lorensberg F-6	
--------	--	--

Rektor Parkskolan och Blötbergets skola ¹⁾

1-3/2021	Delegering av beslut om åtgärdsprogram	
----------	--	--

Rektor särskolan

10-17/2021	Mottagande i särskolan	
------------	------------------------	--

Rektorer

- - -	Sammanställning över rektors delegationsbeslut gällande kränkande behandling under perioden 2021-08-16—09-13	
-------	--	--

Enskilda individärenden individ- och familjeomsorgen

Registreringsdatum 2021-08-01--31, sid 1-129

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Rita Österholm
Nämndsekreterare

Beslut skickas till
Akten

- 1) Handling finns i Netpublicator

Kansli

Rita Österholm, 0240-861 74
rita.osterholm@ludvika.se

Social- och utbildningsnämnden

Redovisning av meddelanden

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av meddelanden.

Beskrivning av ärendet

Barn- och elevombudet

- a) SUN 2021/468 – 64
Uppgifter om kränkande behandling vid Kyrkskolan 7-9 (dnr SI 2021:3370)

Förvaltningsrätten i Falun ¹⁾

- b) SUN 2021/410 – 71
Avslag på yrkande om inhibition av social- och utbildningsnämndens beslut den 25 augusti 2021 § 104 (mål nr 3969-21)

Arbetsmiljöverket

- c) SUN 2021/478 – 64
Tillsynsmeddelande Kyrkskolan inklusive insänd utredning (beteckning 2021/049414)

Kommunfullmäktige ¹⁾

- d) Antagande av allmänt reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder. KF 2021-08-23 § 102

Kommunstyrelsen ¹⁾

- e) SUN 2021/469 - 04
Fördelning av migrationsmedel och fastställande av fördelningsnyckel för år 2022. KS 2021-08-10 § 145
- f) SUN 2020/471 – 11
Finskt förvaltningsområde organisation och verksamhet 2021.
KS 2021-08-10 § 147

Gemensamma servicenämnden ¹⁾

- g) SUN 2021/479 – 04
Omfördelning mellan förvaltningar av investeringsram för E-hälsa 2021.
GSN 2021-06-01 § 17

Camilla Sömsk
Förvaltningschef

Rita Österholm
Förvaltningssekreterare

Beslut skickas till
Akten

- 1) Handling finns i Netpublicator

LUDVIKA
KOMMUN

Anteckningar
